

Sárbogárd Város Bűnmegelőzési Stratégiája

Tartalom

1. BEVEZETŐ.....	3
1.1 Előzmények.....	3
1.2. A Nemzeti Bünt megelőzési Stratégia.....	3
1.3. A települési bünt megelőzési stratégia	4
1.3.1 A települési bünt megelőzési stratégia célja.....	5
1.3.2. A települési bünt megelőzési stratégia jogszabályi háttere	5
1.4. Helyzetelemzés	8
1.4.1. Sárbogárd város közössége a bünt megelőzés szempontjából.....	8
1.4.2. Kapcsolódás a települési stratégiákhoz, programokhoz	13
1.4.3 Az erőforrások kritikus tömegének rendelkezésre állása a stratégia céljainak megvalósításához.....	13
1.4.3 Munkaerőpiaci helyzet	21
1.4.4 Alapelvek.....	25
1.4.3. TOP-2.1.2-15-FEI-2016-00008 pályázat „Sárbogárd természetközeli megújítása a belváros "zöld" szemléletű átalakításával, funkcióinak bővítésével” című projekt bemutatása	27
2. A TELEPÜLÉSI BÜNTMEGELŐZÉSI STRATÉGIA ALAPJAI	29
3. SÁRBOGÁRD VÁROS BÜNTMEGELŐZÉSI STRATÉGIÁJÁNAK ALAPELVEI	35
4. SÁRBOGÁRD VÁROS BÜNTMEGELŐZÉSI ÉS KÖZBIZTONSÁGI HELYZETE	38
4.1. Sárbogárdi Rendőrkapitányság tevékenysége.....	38
4.2.2. A mezei őrszolgálat feladata, működése.....	52
4.3. Katasztrófavédelem	54
4.3.1. Polgári védelem	56
4.3.2. Tűzvédelem.....	57
4.3.3. Iparbiztonság.....	58
5. INTÉZKEDÉSI TERV.....	59
5.1. Általános feladatok:	59
5.2. Lakosság bevonása és tájékoztatása:	61
5.3. A bünt megelőzés ösztársadalmi ügyé tétele:	62
5.4. Feladatok a bünt okok és büntalkalmak korlátozása érdekében:	63
5.5. Feladatok a sértetté válás kockázatának csökkentésére:.....	64
5.6. Gyermek és fiatalkorú büntözés megelőzése és csökkentése:	64
5.7. Feladatok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében:.....	65

1. BEVEZETŐ

1.1 Előzmények

A bűnözés Magyarországon a rendszerváltás óta robbanásszerűen növekedett, így a bűnmegelőzés a rendszerváltás óta központi probléma. A bűncselekmények többsége a lakosság vagyon- és személyi biztonságát közvetlenül sérti, az élet minőséget kedvezőtlenül befolyásolja. E folyamatot nem követte a társadalom és az állampolgárok önvédelmi mechanizmusainak kifejllesztése.

A nyugat-európai államokban a bűnmegelőzési stratégiával és az ehhez igazodó cselekvési programokkal jó eredményeket értek el a bűnmegelőzésben, a közbiztonság javításában.

A bűnözés kihívásaira a közbiztonság, a jogbiztonság és a közbizalom javítása érdekében kiemelt hangsúlyt kap a kormányzat részéről az a gyakorlat, hogy megfeleljünk a nemzetközi normáknak és elvárásoknak. A bűnmegelőzés 1995. óta működő – többször módosított – hazai rendszerét az Európai Unió tagállamaira vonatkozó követelményeknek és az ENSZ, valamint az Európa Tanács ajánlásainak megfelelően úgy kellett átalakítani, hogy az integrálódjon a magyar társadalom védelmi mechanizmusába.

1.2. A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia

A **bűnmegelőzés** a közbiztonságot szolgálja, amely azt jelenti, hogy az állampolgárok jogait és kötelezettségeiket biztonságban, félelem nélkül érvényesíthetik. A **közbiztonság** a megélhetés, a szociális, az egészségügyi, a kulturális ellátottsághoz való jogot is jelenti, továbbá a köz-és magánélet harmóniájára való törekvést, a demokratikus társadalom követelményeihez való alkalmazkodást.

A magas szintű közbiztonság megteremtése és fenntartása, a bűnözés visszaszorítása, a bűnözést kiváltó jelenségek feltárása érdekében az **1087/2011. (IV.12.) Korm. határozattal létrehozott Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács** a legújabb tudományos eredményekre figyelemmel kidolgozta a társadalmi bűnmegelőzés új nemzeti stratégiáját, amelyet a **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról**

(2013-2023) (a továbbiakban: NBS) **szóló 1744/2013. (X.17.) Korm. határozat** 2013. október 18-án léptetett hatályba.

1.3. A települési bűnmegelőzési stratégia

A helyi önkormányzatok Európai Chartája kimondja: „A helyi közrend és közbiztonság védelme elsősorban a helyi önkormányzatok feladata, az állam pedig garanciát vállal a közbiztonság helyi szintű finanszírozására”.

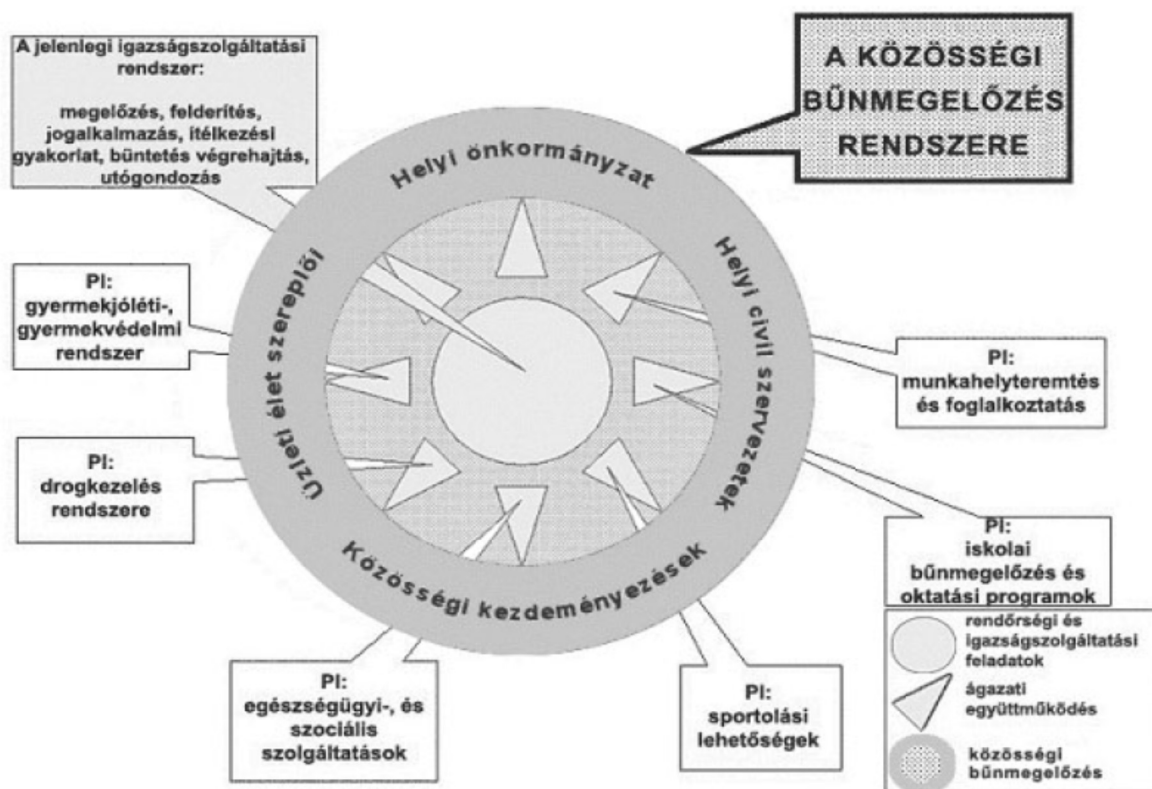
Hosszú távú prevenciós közegre és szemléletre van szükség, ahol a közös gondolkodás, az önkormányzatiság elve, a bűnmegelőzés társadalmi kezelése szemlélet érvényesül. Fentebbiek alapján a társadalmi/nemzeti bűnmegelőzési stratégia, annak megvalósítását szolgáló kormányzati cselekvési program, csak az önkormányzatok közreműködésével válhat a helyi társadalompolitika részévé. A jogsértések visszaszorítása össztársadalmi igény és feladat, amelyben az állami és civil szervezeteknek, szervezeteknek az összefogására van szükség.

Az NBS kiemelten fontosnak tartja, hogy a helyi problémák helyi szinten, helyi viszonyoknak megfelelő módon kerüljenek orvoslásra. Ennek nélkülözhetetlen feltétele, hogy valamennyi önkormányzat, együttműködésben a rendőrséggel és a polgárőrséggel és egyéb kapcsolódó szervezetekkel átgondolja, hogy saját közigazgatási területén melyek a leggyakrabban előforduló problémák, mely bűncselekmények kapcsán állapítható meg a tendencia jelleg, s hogy ezek alapján milyen intézkedések eszközölhetők. Ez ugyanis nem kizárólag a rendőrség feladata, a társadalom és a közösség összefogására és aktivitására is szükség van. Egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósítható meg hatékonyan.

A bűnözés helyi kihívásaira, csak a ***helyi közügyként megfogalmazott bűnmegelőzési stratégiával*** és taktikával lehet hatékonyan reagálni. Ennek megfelelően az ***NBS kiemelt beavatkozási területei között első helyen szerepelnek a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok.***

Ehhez ***szükséges valamennyi település számára egy saját bűnmegelőzési stratégiára, amely meghatározza azon irányvonalakat, amelyek elősegítik a települések biztonságának hatékonyabb fenntartását.***

A társadalmi bűnmegelőzés rendszere:

(MAGYAR NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI STRATÉGIA

Dr. Póczik Szilveszter tudományos főmunkatárs Országos Kriminológiai Intézet)

1.3.1 A települési bűnmegelőzési stratégia célja

A települési bűnmegelőzési stratégia célja az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának megfogalmazása, helyzetelemzés alapján megvalósítandó rövid-, közép-, és hosszú távú célok és prioritások kijelölése, a végrehajtás módjának meghatározása, és az életminőséget javító közbiztonság megteremtése.

1.3.2. A települési bűnmegelőzési stratégia jogszabályi háttere

A település objektív közbiztonsági állapota, valamint **a lakosság szubjektív biztonságérzete**

számos körülmény együttes hatásától függ. A közbiztonság fokozása, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása, a bűnözést eredményező folyamatok kontrollálása, valamint a bűnözés mennyiségi csökkentése csak átfogó célkitűzések meghatározásával valósítható meg, amelyet a helyi közösség is átérez.

Az egyik legfontosabb befolyásoló tényező a **jogszabályi környezet**, a bűnmegelőzési és a bűnüldözési célokat szolgáló, az általános és speciális prevenciót elősegítő, valamint a közbiztonság megvalósítása érdekében közreműködő szervezetek hatásköreit, együttműködését szabályozó jogszabályok összhangja, s az azokban foglaltak hatékony megvalósítása. Önmagában a szigorú büntető és szabálysértési jog természetesen nem előzi meg a bűnözést, de a következetes törvényi szabályozás, és megfelelő szankció kilátásba helyezése nélkül nem beszélhetünk bűnmegelőzésről sem.

A települési bűnmegelőzési stratégia vonatkozó jogszabályai:

- **A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény** 17. §-a a települési önkormányzatok kötelező feladatai közé sorolja a közbiztonság helyi feladatairól, valamint a tűzvédelemről való gondoskodást.
- **A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény** III. fejezete a települési önkormányzatok és a rendőrség kapcsolatát határozza meg. Felhívja a figyelmet az önkormányzati és rendőri vezetők közbiztonsággal kapcsolatos közös feladataira.
- **A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló 115/2003. (X.28.) OGY határozat** kimondja, hogy az önkormányzatok joga, egyben kötelessége a helyi közösségek életminőségének javítása érdekében a helyi bűnmegelőzési stratégia kialakítása és realizálása.
- A büntető jogalkalmazás szempontjából kiemelkedő szerepe van a **Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénynek** (Btk.), amelynek módosításai szigorították a visszaesőkkel kapcsolatos szabályokat, kiszélesedett ugyanakkor a jogos védelem kerete, a büntethetőség korhatára a legsúlyosabb, a társadalom számára legveszélyesebb erőszakos bűncselekmények esetében 12 éves korra csökkent, s a fiatalkorú bűnelkövetőkkel szemben is szigorúbb szabályok alkalmazandók.
- **A jogalkotó a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény** (Szabstv.) megalkotásával a társadalomra kisebb fokban veszélyes cselekmények tekintetében is szigorúbb szabályozást hozott létre, különös tekintettel a

tulajdon elleni szabálysértések elkövetőivel szemben kiszabható büntetésekre. A Szabstv. hatálybalépése csökkentette a települési önkormányzatok bűnmegelőzéssel kapcsolatos céljainak megvalósítását szolgáló eszközök tárházát. Az önkormányzatok 2012. május 31. napjáig kötelesek voltak hatályon kívül helyezni az önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezéseket, amellyel egyidejűleg megszűnt az önkormányzatok képviselőtestületeinek lehetősége arra, hogy önkormányzati rendeletben szabálysértéssé nyilváníthassanak egyes, a település sajátosságainak megfelelő, speciális közösségellenes magatartásokat. Miután a Szabstv. a korábban döntően jegyzői hatáskörbe tartozó szabálysértések elbírálását a járási hivatalok hatáskörébe utalta, megszűnt a kisebb súlyú, társadalomra veszélyes magatartások elkövetőinek felelősségre vonása kapcsán kialakítható, a bűnmegelőzés céljait szolgáló helyi gyakorlat kialakításának lehetősége.

- **Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény** (Mötv.) 143. § (4) bekezdés d) pontja felhatalmazása szerint a helyi önkormányzat képviselőtestülete az öngondoskodás és a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás, a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit önkormányzati rendeletben szabályozhatja. E felhatalmazó rendelkezés azonban a jelenlegi jogszabályi környezetben nem oldja, de nem is oldhatja meg a felmerült problémákat. A felhatalmazó rendelkezés ugyanis részben alkotmányossági aggályokat vet fel az Alkotmánybíróság 38/2012. (XI. 14.) AB határozatának indokolása szerint, részben pedig azért, mert a közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegésével kapcsolatos eljárás nem illeszthető be a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Kftv.), 2018. január 1-től **az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény** (Ákr.) hatálya alá.
- **Az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 17. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között külön nevesíti a település közbiztonságának biztosításában történő közreműködést.**
- Kiemelendő még a **közterületfelügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény** (Kftv.), **az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény** (Rftv.), valamint **a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény.**

A Kftv. 1. § (2a) bekezdésében foglaltak szerint az önkormányzatnak a közterületfelügyelet

működtetéséhez az Rftv.-ben meghatározott együttműködési megállapodást kell kötnie a rendőrséggel. Az Rftv. 24. § (1) bekezdése szerint a közterületfelügyelő munkáltatója a működési területén illetékes megyei rendőrfőkapitánysággal – a rendészeti feladatokat ellátó személyek ellenőrzése és törvényben meghatározott tevékenységük felügyelete, valamint a feladatellátás összehangolása érdekében – írásbeli együttműködési megállapodást köt.

1.4. Helyzetelemzés

A célok és feladatok meghatározásának alapja a problémák feltárása, a **helyzet** pontos elemzése és adekvát **megítélése**, hiszen megfelelő terápia csak helyes diagnózis alapján alkalmazható. Megelőzni is csak azt a jelenséget vagyunk képesek, amelyet ismerünk.

A település jellege, nagysága, területi elhelyezkedése és más földrajzi tényezők jelentősen befolyásolják a biztonsággal kapcsolatos kérdésköröket, így a **Sárbogárd város fejlődését meghatározó társadalmi-gazdasági- környezeti szempontok, lehetőségek összefoglalásával kezdjük a helyzetelemzést.**

Elemzésünk kiindulópontja ezért a környezeti elemek olyan szempontú számbavétele, hogy melyek a földrajzi, gazdasági, közigazgatási és társadalmi feltételek kockázatai, közbiztonságra gyakorolt hatásai. Ezen feltételrendszer ismeretében értékeljük aztán a bűnügyi helyzetet, a közrendi és közlekedési állapotokat, és megállapítjuk a súlyponti kérdéseket, a város megoldandó közbiztonsági problémáit.

1.4.1. Sárbogárd város közössége a bűnmegelőzés szempontjából

A Sárbogárdon 30 darab közösségi interjú készült el. Az interjú kérdéssora a módszertani útmutató alapján került összeállításra. Az interjú során Sárbogárd lakosai kerültek megkérdezésre, a külső városrészek (Sárszentmiklós, Sárhatvan, Alsótöbörzsök) lakosainak bevonásával. A kutatás célja a helyi közösségek életének, aktivitásának, biztonságérzetének feltérképezése volt. Fő kutatási kérdéseink, amelyekre szerettünk volna választ kapni az interjúk vizsgálat során, főleg a helyi közösségre, a településen szükséges bűnmegelőzési fejlesztésekre, a helyi szervezetekre, csoportokra, valamint az általuk látogatott rendezvényekre, programokra irányultak. A megkérdezettek mind 18 év feletti, helyi lakosok voltak.

A sárbogárdiak többsége szeret lakóhelyén élni, mert amellet, hogy családjai és barátaik is ott élnek, azt csendesnek, nyugodtnak tartják. Néhányan azonban úgy nyilatkoztak, hogy nem

szeretnek Sárbogárdon élni, mert nincs szórakozási lehetőségük, illetve az utak állapotában és a közvilágításban is találtak kivetnivalót. A helyi kötődésre, büszkeségekre vonatkozó kérdés kapcsán az énekkart, a pozitív változásokat, illetve a településen dolgozó fejlesztő pedagógusokat említették. A lakosok az edzőteremmel, az oktatási intézményekkel, és a megszépülő közintézményekkel elégedettek, valamint azzal is, hogy a településen elérhető több nagy választékot kínáló áruház is. Kevésbé elégedettek az utak állapotával, a kevés szórakozási, illetve munkalehetőséggel. A legtöbb válaszadó önkéntes munkát, és szakmai tudást ajánlana fel a közösség érdekében, de volt olyan is, aki ötletekkel és programokkal járulna hozzá a változáshoz. A sárbogárdi interjúalanyok közmeghallgatások és fogadóórák alkalmával tudják megosztani véleményüket a döntéshozókkal. Az interjú egyik fő kérdése az volt, hogy a megkérdezettek milyenek ítélik meg a helyi közösséget. A közösség egésze nem mondható összetartónak. A kisebb csoportok aktívak, kezdeményezők, együttműködők. Ők inkább a fiatalabb korosztályt képviselik. A többség azonban közömbös, nem vesz részt közösségi eseményeken, megmozdulásokban. A környező településekkel való összefogás bizonyos célok elérése érdekében nem igazán van jelen a településen. Az ifjúság helyzetét kilátástalannak, reménytelennek látják. A kevés munka és szórakozási lehetőség miatt inkább a más városokba való elvándorlás jellemző a fiatalokra. A helyi idősök és az ifjúság kapcsolata átlagosnak, változónak mondható. Nincs sok kapcsolat közöttük. A születésük óta Sárbogárdon élők és az új lakosok kapcsolatáról megoszlanak a vélemények. Egyes válaszadók szerint a régebb óta a településen élők nem befogadóak az újakkal szemben, mások azonban úgy nyilatkoztak, hogy nincs kiközösítés, a helyiek befogadóak, könnyű a beilleszkedés. A többség nem tagja semmilyen sárbogárdi csoportnak vagy szervezetnek. Csupán néhányan mondták, hogy aktívan részt vesznek a helyi sport csoport életében. A megkérdezettek nagy része részt venne egy új civil szervezet alakításában és tevékenységében. Lakóhelyükön főleg koncerteket, sportrendezvényeket látogatnak, lakóhelyükön kívül pedig moziba, színházba járnak leginkább. A válaszadók Sárbogárdon szívesen látnának még több sportrendezvényt, helyi termelői vásárt, kulturális, valamint hagyományőrző programokat. Az interjúalanyok szinte mindegyike tudott mondani legalább egy helyi és környékbeli hagyományt, amelyet ismer és olyan rendezvényt, amelyen felelevenítik ezeket. Többen említették például a szüreti felvonulást. A környező településekkel bicikliút kiépítésében, termelői vásárok kapcsán, illetve sportrendezvényekkel és kulturális programok szervezésében lehetne összefogni. A helyi, közéleti eseményekről főleg a helyi újságból, plakátokról, illetve internetről tájékozódnak a sárbogárdi megkérdezettek. A legtöbb válaszadó részt venne egy közösségi beszélgetésen, és fiatal, helyi lakosokat, civil szervezetek

vezetőit hívnák meg.

Összefoglalva tehát az előbb leírtakat elmondható, hogy a sárbogárdi közösség egésze nem mondható összetartónak. A kisebb csoportok aktívak, kezdeményezők, együttműködők és jellemzően inkább a fiatalabb korosztály tagjai. A többség azonban közömbös a településen élőkkel kapcsolatban. A válaszadók Sárbogárdon szívesen látnának még több sportrendezvényt, helyi termelői vásárt, kulturális, valamint hagyományőrző programokat.

A tervezés harmadik kutatási feladata, a közösségi felmérés egy online felületen készült, melyet a település honlapján, illetve népszerűbb közösségi oldalain tettek közzé. Ezzel az volt a cél, hogy a bűnmegelőzési célú interjú, illetve a közösségi beszélgetés után, lehetőleg más, szélesebb rétegeket is be tudjunk vonni a kutatásba. A felmérés során Sárbogárd közösségi életét, aktivitását igyekeztünk feltérképezni, azt, hogy a helyi lakosok milyen bűnmegelőzési fejlesztéseket látnának szívesen, illetve ők maguk hogyan vennének részt ezekben a folyamatokban.

A válaszadók többsége, 83 százalékuk születése óta Sárbogárdon él, 9 százalékuk néhány éve költözött ide, 4 százaléka több mint 30, és további 4 százaléka több mint 10 éve él itt. A sárbogárdi kitöltők 9 százaléka nagyon, 61 százaléka inkább szeret, 13 százaléka inkább nem szeret, és 9 százaléka egyáltalán nem szeret a településen lakni. A legtöbben a családi kötődések miatt szeretnek Sárbogárdon élni, de említették azt is, hogy rengeteg bolt van a városban, ahol minden elérhető, amire szükségük van. Negatívumként a lehetőségek hiányát emelték ki, főleg a kisgyermekes családokra vonatkozóan. Ezen kívül kevés a munkalehetőség, a szórakozási lehetőség, és az iskolák színvonalán is lenne mit javítani. Az elégedettségre vonatkozó kérdésre a lakosok úgy válaszoltak, hogy a közbiztonsággal és a tömegközlekedéssel a legelégedettebbek, míg az ifjúság helyzetével, illetve a szórakozási lehetőségekkel a legelégedetlenebbek. A lakók szerint több orvosra lenne szükség, illetve a járdák és utak felújítása, munkahelyek teremtése érdekében fontos lenne fejlesztéseket eszközölni a városban. Igény lenne több közösségi hely kialakítására, ahol kulturális rendezvények kerülhetnének megrendezésre, illetve a sportolási- és szórakozási lehetőségek bővítésére. Ezekhez a változásokhoz, fejlesztésekhez a legtöbb sárbogárdi megkérdezett önkéntes munkával és szakmai tudásával tudna hozzájárulni, de akad olyan is, aki pénzbeli adományt ajánlana fel.

A válaszadók leginkább azokkal az állításokkal értenek egyet, hogy a születésük óta itt élők és az új lakosok kapcsolata jónak mondható, illetve hogy a település lakói napi rendszerességgel járnak el máshová dolgozni vagy tanulni. Legkevésbé pedig azzal, hogy az itt élők aktívan részt vesznek a közösségi ügyekben, és hogy a városban nincsenek olyan programok, amelyek összehoznák a

környező települések közösségeit. A térség településeivel munkahelyteremtés és programok szervezése kapcsán lehetne összefogni.

A megkérdezett lakosok többsége civil szervezet tagja, főként sportegyesületben, egyházi közösségben vagy baráti körben évek óta aktívan tevékenykedik. 63 százalékuk részt venne egy új civil szervezet alakításában is. A megkérdezettek legtöbbször, 75 százalékuk úgy gondolja, ismeri lakóhelye történetét, melyen kívül szabadidős programokra, kiállításokra, moziba és színházba jár el, koncerteket és sporteseményeket látogat.

A programokról, hírekről, közérdekű információkról a település weboldaláról, közösségi oldalról szereznek tudomást.

Az online felmérésben résztvevők 40 százaléka férfi, 60 százaléka nő, átlagéletkoruk 34 év. A válaszadók 50 százaléka diplomás, 35 százaléka érettségi utáni szakképzésben vett részt, 15 százalék érettségivel rendelkezik. 85 százalék jelenleg főállásban dolgozik, 5 százalékuk GYES-en, GYED-en van, további 5-5 százalék pedig a nyugdíjasok és a tanulók aránya.

3.3. A közösségi beszélgetések eredményeinek összefoglalása

A sárbogárdi konzorciumban 8 fő bevonásával készült el a közösségi beszélgetés 2018. július 16-án. A beszélgetés vezérfonala a pályázati felhívás mellékletét képező, Közösségfejlesztési módszertani útmutató alapján került összeállításra. A beszélgetéseken Mór város lakosai vettek részt. A közösségi beszélgetés célja a helyi közösségek életének, aktivitásának feltérképezése volt. Fő kérdéseink, amelyekre szerettünk volna választ kapni az irányított beszélgetés során, főleg a helyi közösségre, a településen szükséges fejlesztésekre, a helyi szervezetekre, csoportokra, valamint az általuk látogatott rendezvényekre, programokra irányultak.

A sárbogárdi beszélgetésre a József Attila Művelődési Központban került sor, 5 fő helyi lakos, a TOP 521 konzorcium tagjai közül Echo Innovációs Műhely munkatársa részvételével.

A közösségi interjúk és a kitöltött online kérdőívek eredményeinek ismertetése után a megjelentek lehetőséget kaptak az elhangzottak megvitatására, kiegészítésére.

Az interjúkban és a kérdőívekben egyaránt rákérdeztünk arra, a válaszadó miért szeret a településen lakni. Erre a kérdésre az alábbi válaszok érkeztek: a városban rengeteg bolt van, ahol mindent be lehet szerezni, csendes és nyugodt környezet, a család és a barátok sokakat ide kötnék. Ezekkel a megállapításokkal a résztvevők egyetértettek. Kiemelték, hogy van, aki helyben dolgozik, és van, aki munka miatt költözött el, de mégis visszaköltözött, mert hiányzott neki Sárbogárd.

Arra a kérdésre, hogy miért nem szeret a településen élni, a válaszadók közül többen említették a fiatalok számára rendelkezésre álló korlátozott szórakozási lehetőségeket, az utak rossz állapotát

és a rossz közvilágítást. A jelenlévők szerint az utóbbi két területen az utóbbi tíz évben fontos fejlesztések történtek, bár az utak állapota a nagy átmenő forgalom miatt folyamatosan romlik. A nagy forgalom miatt egyes utcákból napközben nehéz kijutni a főútra. Szükség lenne egy lámpás kereszteződésre. A központban lévő buszmegálló áthelyezése évek óta húzódik. A városban a fő közlekedési eszköz a kerékpár, de csak egy keskeny sáv áll rendelkezésre, kerékpárút nincs. Sárszentmiklóson sáv kialakítására sincs lehetőség. Van, aki elköltözne, ha találna jobb munkahelyet és jobb oktatást más településen.

Az online felmérésben felmerült, hogy a tömegközlekedés jó. Ezt a jelenlévők is megerősítették, hozzátéve, hogy sok az átmenő járat, amelyekkel akár Pécsig, illetve Győrig el lehet jutni, valamint a város fontos vasúti csomópont, bár a vonal fejlesztése szerintük nem a megfelelő ütemben halad. A környező településekkel való összefogásra a jelenlévők szerint az ellentétek miatt nagyon kicsi az esély. Helyben is kisebb közösségek működnek, amelyeket elsősorban aktív embereken keresztül lehetne összefogni. A kérdőívet kitöltők a programok szervezését és munkahelyek teremtését látják a legszükségesebbnek, amely csak összefogással valósítható meg.

A résztvevők gyengeségként emelték ki, hogy a helyi közösség nem befogadó, a településrészeket tömegközlekedéssel nehéz megközelíteni. Összefogás csak a kisebb csoportok között van. Kevesen költöznek be a városba, és jóval többen mennek el.

A fiatalok számára állandó szórakozási lehetőség nincs. Sok probléma van a közbiztonsággal is e téren. Nyilvános helyen alig van ilyen alkalom, és a rossz közbiztonság miatt kevés az állandó szórakozóhely.

A helyi rendezvényeken, programokon kevesen vesznek részt, általános érdektelenség tapasztalható. A rendezvényeket nem hirdetik megfelelően a városban. A Sárbogárdi Napokon a napközbeni programokat is csak kevesen látogatják, pedig mára magas színvonalú eseménnyé nőtte ki magát. A legtöbben az esti koncertekre látogatnak ki. A jelenlévők új programokként javasolták a karácsonyi vásárt és az adventi rendezvényeket. Úgy látják, a helyiek hozzáállásán kéne változtatni, de ez nagyon hosszú időt igényel.

A születésük óta a településen élők és az új beköltözők viszonya kapcsán elhangzott, hogy a két csoport között ellentét nincs. Az újonnan betelepülők általában a külső városrészekből költöznek be, más településekről csak kevesen érkeznek.

Az önkéntes munkának helyben nincs kultúrája, nehéz megmozgatni az embereket, a nagy lakosságszám miatt alig lehet motiválni az embereket.

A településen szinte csak olyan esemény van, amely egy-egy konkrét közösséghez köthető. Ilyen a

zeneiskola és az iskola gálája, a fogathajtó verseny, a szántóverseny, amelyet a helyi gazdák szerveztek, de ma már nem tartják meg, valamint az egyesületi és alapítványi bálók.

A helyiek büszkéek az énekkarra és Huszics Vendelre, valamint más neves pedagógusokra és az egykor kiváló, nagymúltú gimnáziumra.

Az élhető település számukra azt jelenti, hogy helyben van megfelelő munkalehetőség, megfelelőek a lakhatási körülmények, jó a környezet és a közbiztonság, elegendő számú oktatási intézmény van helyben, biztonságos a közlekedés és megfelelő az egészségügyi ellátás.

1.4.2. Kapcsolódás a települési stratégiákhoz, programokhoz

Sárbogárd Város Bűnmegelőzési Stratégiája illeszkedik a település egyéb stratégiáihoz, koncepcióihoz, az azokban megállapított és azonosított vonatkozó problémákra reagálva, és az ezen dokumentumokban megfogalmazott célokkal összhangban készült.

Kapcsolódó dokumentumok:

- Sárbogárd Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
- Sárbogárd Város Önkormányzatának Sportfejlesztési Koncepciója (2017-2022)
- Sárbogárd Város Önkormányzatának Kulturális Koncepciója
- Sárbogárd Város Önkormányzatának Ifjúsági Koncepciója
- Sárbogárd Város Településfejlesztési koncepciója
- Kenessey Terv
- Sárbogárd Város Gazdasági Programja
- Sárbogárd Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepciója

1.4.3 Az erőforrások kritikus tömegének rendelkezésre állása a stratégia céljainak megvalósításához

Az alábbiakban sorra vesszük azokat az erőforrásokat, amelyek rendelkezésre állása szükséges ahhoz, hogy a járás lényegében külső támogatások nélkül is képessé váljon az önfenntartó működésre és a belső erőforrásokon alapuló fejlődésre.

Az erőforrások sokfélesége és bonyolult egymásra hatása alapján a kritikus tömeg rendelkezésre állása nem, vagy csak bonyolult közgazdasági módszerekkel számszerűsíthető, ezért az elemeket a

fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés szempontjából, valamint a fejlődő járásokkal való összehasonlításban értékeljük.

Erőforrás	Jellemzés	Értékelés	Kritikus tömeg rendelkezésre áll?	A hiányzó kritikus tömeg létrehozásához potenciálisan megvannak a feltételek?
•Humán erőforrás, humán tőke, munkaerő	A korszerű gazdaság megteremtéséhez a rendelkezésre álló munkaerő struktúrája nem megfelelő. Jelentős energiákat kell fordítani az oktatásra és a képzésre, a kompetenciafejlesztésre, a pályorientációra. Az életkori összetétel viszonylag kedvező, sokan dolgoznak a járáson kívül helyi munkahely hiánya miatt. Megfelelő fejlesztés politika és humán tőke fejlesztés mellett a gazdasági fejlődés munkaerőigénye teljesíthető.	+ - ++	Igen, részben	Részben. Kiemelten szükséges foglalkozni a humán tőke fejlesztésével
o A kor követelményeinek megfelelő, piacképes tudást és kompetenciákat eredményező oktatási és képzési rendszer	Hiányos, felújításra, rekonstrukcióra, fejlesztésre szoruló oktatási infrastruktúra. Hiányzik az érdemi szakképzés és felnőttképzés.	+	igen	Jó kiinduló alapok állnak rendelkezésre. A rendelkezésre álló források a pályázatokkal együtt sem biztosítják a szükséges színvonal elérését.
o A kulturális szolgáltatások	Szegényes a szolgáltatási paletta. Az intézmények felújításra szorulnak. Ajárasszékhelyen kielégítő az ellátás, máshol nem.	+	részben	Jó kiinduló alapok.
o Elérhető egészségi szolgáltatások	A járásban nincs fekvőbeteg ellátás, a településekről az ügyelet nehezen elérhető. Több körzetben csak helyettesítéssel megoldott az alapvető orvosi ellátás. Az egészségügyi ellátórendszer infrastrukturális háttere rendelkezésre áll.	+	részben	igen
o A helyi társadalom egészségi és mentális állapota	A megyei átlaghoz képest kedvezőtlenebb halálozási statisztikák, nagyobb arányú a mentális problémákkal összefüggő egészségkárosodás (pl. alkoholizmus).	+	nem	igen folyamatos és tartós tevékenységet igényel
o A helyi társadalom szociális helyzete	A térség kedvezőtlen gazdasági helyzete, a mezőgazdaság gépesítettsége miatt magas a munkanélküliség. helyi társadalom	+	nem	igen folyamatos és tartós tevékenységet igényel
o Szociális szolgáltatások	Kötelező önkormányzati szolgáltatások biztosítva vannak, viszont a térség helyzete miatt szükséges lenne a jogszabályban	++	igen	igen folyamatos és tartós tevékenységet igényel

	meghatározott szolgáltatások nyújtásán túl kiegészítő szolgáltatások nyújtása.			
o A lakhatási feltételek fejlesztése	A járásban egy-egy közszolgáltatás (orvos, tanár) biztosításához kapcsolódóan áll rendelkezésre szolgálati lakás, fiatalok letelepedéséhez, helyben tartására nincs önkormányzati bérlakás.	-	nem	Pályázati lehetőségek kiaknázása, lakosság ösztönzése a pályázatokban való részvételre, önkormányzati lakás alap létrehozása (forrása egyelőre nem áll rendelkezésre).
o Partnerségi kapcsolatok	Járáson belül a települések közötti partnerségi kapcsolatok célzott fejlesztése szükséges a térségi erőforrások kedvezőbb kihasználása érdekében.	++	igen	A foglalkoztatást, közösségi életet, befektetéseket segítő kapcsolatrendszer fejlesztendő
o Térségi együttműködések	Különböző területeken vannak térségi együttműködések, de járási szintű együttműködés nincs.	++	igen	Térségi kapcsolatok részben működnek, erősítésük szükséges.
o Tájhasználat, környezetvédelem	A tájhasználat döntően a hagyományos művelési módokhoz igazodik, a térség a Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozik.	++	igen	A védett természeti értékek védelme megfelelő. A talajvédelem szempontjából is fontos a szennyvízhálózat kiépítése a hiányzó helyeken. Célzerű lenne a eredeti természeti állapot visszaállítása, ökotudatos gazdálkodás bővítése egyes területeken.
o Kommunikáció, helyi média	Kezdeményezés van a járás szintű média létrehozására, települési média vannak. Járási szintű, közös identitásképző újság nincs.	+	nem	igen, pályázatok keretében
o Helyi közösségek, tehetségek támogatása	Tehetségeket tekintve önkormányzati szintű támogatási rendszer jelenleg nem elérhető a járásban, a civil szervezeteket a települési önkormányzatok anyagi lehetőségeikhez mérten támogatják.	+	nem	igen, pályázatok keretében
o Helyi, közbiztonság szubjektív megítélése	A járás közbiztonsága jónak mondható, azonban a lakosság egyes településeken (Sárkeresztúr, Sárbogárd egyes részei) kedvezőtlennek ítélik meg a közbiztonságot.	+++	igen	igen pályázatok keretében és a helyi közösségi élet fejlesztése révén
o Életkori összetétel, munkaképes korúak aránya	A járás életkori összetétele, ennek megfelelően a munkaképes korúak aránya, az öregedési index az országos átlagnál kedvezőbb.	++	igen	A lakosság magtartó képességet erősíteni kell.
o Gazdasági aktivitás	A gazdasági aktivitás elmarad az országos átlagtól.	+	nem	Igen Vállalkozásfejlesztés, pályázati rendszer, munka kínálat növelése
o Iskolázottság,	A járás iskolázottságot tekintve elmaradt, hiányoznak a szakképzés, felnőttképzés szervezett, intézményi formái.	+	nem	Iskolák fejlesztése, bővítése, szakképzés és felnőttképzés feltételeinek megteremtése, tanulás ösztönzése (pályázatok, ITS tartalmazzák)
o Szocializáció, attitűdök, az önálló életvezetésre	A lakosság egy részének szüksége van támogatásra ahhoz, hogy szemlélet és gyakorlat szempontjából képes legyen megfelelni az önfenntartó képességet szolgáló	+	nem	A humán közszolgáltatások integrált szervezése, közösségformálás, célzott

való képesség, a „hely szelleme”	életvitelnek. A munkaképes korúak közt tapasztalható magas inaktív arányt csökkenteni szükséges. Az egyénekhez a közösségeken keresztül vezet a járható út.			életmódprogramok. Szervezett nonprofit foglalkoztatási formák, paktum programok
o Vándorlási és ingázási jellemzők	A helyi munkahelyek számának csökkenése következtében a piacképes munkaerő egy része elköltözött, számosan pedig ingáznak a megyeszékhelyre vagy Dunaújvárosba.	+	nem	igen Vonzó munkahelyek teremtése a járáson belül;paktum; ipari park létesítése; duális képzés alkalmazása
o Munkaerő ellátás, munkaerőpiaci kompetenciák	A járás településein kevés a munkahely. A munkahelyteremtés folyamatában figyelembe kell venni a rendelkezésre álló munkaerő összetételét, hogy az új munkahelyek és az elérhető munkaerő közti összhang megteremthető legyen mennyiségi és minőségi, strukturális szempontból	++	igen	Iskolák fejlesztése, bővítése, szakképzés és felnőttképzés feltételeinek megteremtése, tanulás ösztönzése.
o A helyi társadalom belső ereje, kohéziója, közös fellépése (kommunikációs lehetőségeinek korlátozottsága, közösségi élet szűk keretei)	A települések és Sárbogárd városrészei közti nagy távolságok, a közösségformáló értelmiségi, „színes” egyéniségek elköltözése, más településen való munkavégzése következtében a közösségi élet fejlesztése energia-befektetést, szervezést igényel.	++	igen	A humán szolgáltatási és erőforrásfejlesztési pályázatok keretében megteremtődnek a közösségi élt fejlesztésének lehetőségei.
• Pénzügyi erőforrások		+		
o Helyi önkormányzatok pénzügyi helyzete	Az önkormányzatok mozgásterét minimális, érdemben nem tartalmaz fejlesztési lehetőségeket.	+	nem	nem, csak célzott támogatással
o Pályázati lehetőségek, keretek	Az önkormányzatok erőforrásaikhoz mérten maximálisan részt vesznek a pályázati rendszerben, azonban az elmaradások mértéke miatt még a jelenlegi magasabb keretek sem teszik lehetővé, hogy a terület egészén meg lehessen oldani az oktatási intézmények és az egészségügyi létesítmények hiányosságainak pótlását. Különösen az alapfokú intézmények felújítása, rekonstrukciója, a hiányzó kapacitáselemek pótlása szükséges. A szakképzés, valamint a felnőttképzés intézményhiánya erősen korlátozza a hátrányok leküzdését.	++	nem	igen, célzott támogatással
o A központi, pályázati forráshoz jutás „erőviszonyai”	A járás érdekérvényesítő képessége gyenge, arányban áll a fejlettségi lemaradással. Nem érvényesül a Komplex programmal fejlesztendő térség elve.	+	nem	Csak megyei és központi figyelem, ráhatás mellett érhető el az elmaradott térségek pozitív megkülönböztetését jelentő fejlesztési, felzárkóztatási programok érdemi

érdekérvénye sítő képesség				kidolgozása és megvalósítása és az ehhez szükséges forrás allokáció.
o Vállalkozó, üzleti tőke	Potenciálisan van érdeklődés. Befektetési célra alkalmas területek vannak, de hiányzik az infrastruktúrával való ellátásuk. Egyes ingatlanok államitulajdonban vannak. Kapcsolódó pályázatok értékelés alatt állnak.	+	n	igen, az üzleti infrastruktúra fejlesztését szolgáló pályázatok elnyerése és Sárospatak ITS-ében elfogadott vállalkozás-támogató projektek megvalósítása esetén
o helyi	A helyi vállalkozók érdeklődése érzékelhető, de tőkeerejük gyenge, számuk kevés.	+	n	nem, csak célzott támogatással és a vállalkozókkal való együttműködéssel (a tervezett vállalkozásfejlesztési központ és inkubátorház projekt elnyerése és megvalósítása esetén)
o külső tőkéhez való hozzáférés lehetősége	A külső befektetői érdeklődés határozottan jelen van, szükséges az üzleti infrastruktúra előkészítése.	+++	n	Igen. Reális lehetőség van a pályázati keretek közt létrehozásra kerülő üzleti infrastruktúra megtöltésére a kedvező kínálati feltételek révén.
• Közütemi szolgáltatások és infrastruktúra	A közütemi infrastruktúrával való ellátottság alapvetően megoldott, de jelentős hiányok vannak a szennyvízrendszerek és részben a gázellátás, valamint a belterületi utak és járdák, kerékpárutak, valamint a gyalogos és kerékpáros közlekedést kísérő zöldfelületek, rekreációs terek terén.	++	igen	A jelen pályázati ciklusban lehetőség van a hiányosságok egy részének kiküszöbölésére. A fennmaradó igények költségvetési forrásból vagy a következő pályázati ciklusban teljesíthetők.
o Villamos energia	A villamos energiaellátás a lakott területeken megoldott. A közvilágítás terén vannak pótlandó területek. A gazdaságfejlesztéshez szükséges villamos energia átlagos fejlesztések esetén rendelkezésre áll. Sárospatkon jelentősebb iparfejlesztés esetén is elegendő a kapacitás. Érdeklődés van napenergiapark létesítésére, mely további helyi kapacitást jelenthet.	++++	igen	igen
o Gáz	A gázellátás általában megoldott, Sárospatak néhány külső városrésze nem ellátott.	+++		A gázhálózat rendszer bővítése szükséges.
o Víz, szennyvíz	Az ivóvízellátás terén vannak minőségi hiányosságok. A szennyvízcsatorna kiépítettség erősen hiányos.	++	++	Jelen fejlesztési ciklusban agglomerációk és Egyedi szennyvízkezelési módszerek alkalmazására lesz lehetőség. Ivóvízminőség javítás tervezett.
o Csapadékví z gazdálkodási hálózat	A csapadékvíz hálózat kiépítés alatt van, de még hiányos., egyes településeken komoly gondot okoz a kiépítés hiánya.	+++	+	Jelen fejlesztési ciklus keretében egyes szakaszok, településrészek csapadékvíz

				elvezetése megoldható. Prioritások meghatározása szükséges.
o Belterületi utak	Az belterületi utak fele pormentesített, fejlesztésre szorul.	++	+	Jelen fejlesztési ciklusban uniós és hazai források keretében.
o Kommunális hulladékgazdálkodás	A kommunális hulladék gyűjtése és elszállítása megoldott a járásban, illegális hulladéklerakás jellemző.	+++	+	Szemléletformálás pályázati forrásból, illegális hulladéklerakók és a lakossági igények felmérése, probléma komplex kezelése.
• Közlekedés	A közlekedési feltételek a Székesfehérvárra történő napi bejárást (ingázást) tekintve a távolság miatt rosszak (lásd közlekedési térkép). A 63-as főút vonalán kívül eső és a Sárbogárdnál délebbre fekvő településekről jelent jelentős terhet a Székesfehérvárra való bejárás. Ennek következtében számosan elesnek a továbbtanulás és a munkahely lehetőségétől. Meg kell teremteni a járáson belüli szakmaszerzés és a munkahelyteremtés lehetőségét, valamint a járáson belüli mobilitás feltételeit fejleszteni kell.	++	igen	Rövid távon javítani szükséges a Székesfehérvárra való bejárás közlekedési feltételeit. Ezzel és a munkahelyteremtéssel párhuzamosan a járáson belül a települések közti és Sárbogárd városrészei közti közlekedés fejlesztendő
o távolsági	A járást átszelő 63-as úton Székesfehérvár távolsági járatokkal átlagosan elérhető. A távolságok miatt a főút vonalán kívül eső és Sárbogárd belső területein kívüli városrészben lakók és a Sárbogárdnál távolabbi településeken lakók számára a megyeszékhelyen való tanulás és munka nem elérhető vagy túl nagy költség-és időráfordítást igényel.	++		Menetrendek módosítása.
o helyi	Helyi járat a járásközpontban sincs, de a városon belüli nagy távolságok miatt szükség lenne rá, mert a külső városrészekben lakók mobilitása gyenge.	-	nem	igen A menetrendek módosításával /szolgáltató bevonásával / néhány önkormányzati tulajdonú járművel megoldható, de a finanszírozás forrása nem áll rendelkezésre.
• Intézményrendszer, ezen belül		+		
o Üzleti infrastruktúra	Az üzleti infrastruktúra erősen hiányos, a járásban nincs vállalkozásfejlesztő szervezet, inkubátorház, innovációs szervezet vagy központ, ipari park vagy kiépített iparterület. Jelentős nagyságrendben állnak rendelkezésre iparterületek építésre alkalmas barnamezős területek.	+	nem	igen A benyújtott pályázatok elnyerése esetén már rövid távon megteremtődnek a vállalkozásfejlesztés, az inkubáció és a nagyobb volumenű (több száz fős) munkahelyteremtés infrastrukturális és szervezeti feltételei. A bankrendszer várhatóan alkalmazkodik a magasabb igényekhez.

· bankrendszer	A lakosság számára nehezen elérhető a fiókok és automaták. A bankfiókok száma kevés.	+	igen	
· gazdaságfejlesztő szervezetek	A területen jelenleg nem működnek vállalkozásfejlesztési és befektetésszervező szervezetek.	+	nem	Pályázati rendszerben várhatóan megoldódik
· befektetések fogadására potenciálisan alkalmas földingatlanok	A járásközpontban bőségesen állnak rendelkezésre barnamezős ingatlanok, melyek közelében vagy a telekhatáron rendelkezésre áll az infrastruktúra. A barnamezős jelleg miatt mezőgazdasági művelés alól történő kivonás költsége nem merül fel. A telekárak mérsékeltek. A terület sík, így építési beruházások szempontjából a fejlesztés költsége messzemenően versenyképes. A Zrínyi laktanya önkormányzat részére történő átadása esetén a járás igényeit kielégítő telephelykínálat és munkahelyteremtési volumen hozható létre.	+++++	igen	-
· Befektetések fogadását szolgáló üzleti infrastruktúra	Jelenleg nem áll rendelkezésre üzleti infrastruktúra a járásban. Sárbogárd ipari park létrehozására törekszik, pályázatokat nyújtott be vállalkozásfejlesztési központ-inkubátorház intézmény létrehozása, valamint iparterület kialakítása céljából, melyek egy későbbi ipari park alapját képezik. A leendő objektumok vállalkozásokkal való megtöltése reálisnak látszik az élénk érdeklődés alapján.	++	nem	A pályázati rendszerben a benyújtott pályázatok sikeressége esetén megoldódik. A Zrínyi laktanya önkormányzat részére történő átadása esetén a járás igényeit kielégítő telephelykínálat és munkahelyteremtési volumen hozható létre.
o Tudományos, innovációs intézmények	Felsőfokúoktatási intézménnyel, innovációs és K+F szervezettel nem rendelkezik a járás.	-	nem	nem Reálisan nem tervezhető. Innovációs tevékenységet folytató start-upok reálisan vonzhatók az inkubátorházba (sikeres pályázat esetén).
· Természeti és épített környezeti erőforrások, rekreációs terek	A természeti környezet agrárgazdálkodás folytatására kifejezetten alkalmas. A természeti erőforrások lakhatás szempontjából kedvezőek. A védett terület, tóvidék turizmusfejlesztésre alkalmas lenne, a magántulajdonú üzemeltetés miatt azonban az önkormányzati aktivitás lehetősége nagyon korlátozott. Az épített környezet a falusi turizmus, vidékturizmus céljára jöhet számításba, de tanyák híján az útifalu jellegű települések erre a célra nem ideálisak. Sárbogárd nem rendelkezik turizmus szempontjából számottevő műemlék épületállománnyal. A megyei területfejlesztési koncepció csupán Vajtát (kastélyszálló) és Sáregrest (természetvédelmi terület, wellness központ) említi a turisztikai szempontból közepes potenciállal rendelkező települések között. A rendelkezésre álló potenciális vonzerők valóságos turisztikai vonzerővé válásához egységes területi turizmusfejlesztési stratégiára	+	nem (gazdaságfejlesztés és szempontjából)	A turizmus a magántulajdon keretei közt fejlődik. A falusi turizmus mérsékelten fejleszthető. Sárbogárdon és a járásban a jelentős mennyiségű, feltáratlan régészeti lelőhely feltárása és turisztikai termékké szervezése jelenthet kitörési pontot. A rekreációs terek létrehozása ill. fejlesztése a helyi lakosság szempontjából fontos. A pályázati lehetőségek keretei közt várható kis mértékű fejlesztés. A rekreációs területek az összefüggő zöldfelületi és csapadékgazdálkodási hálózattal együtt

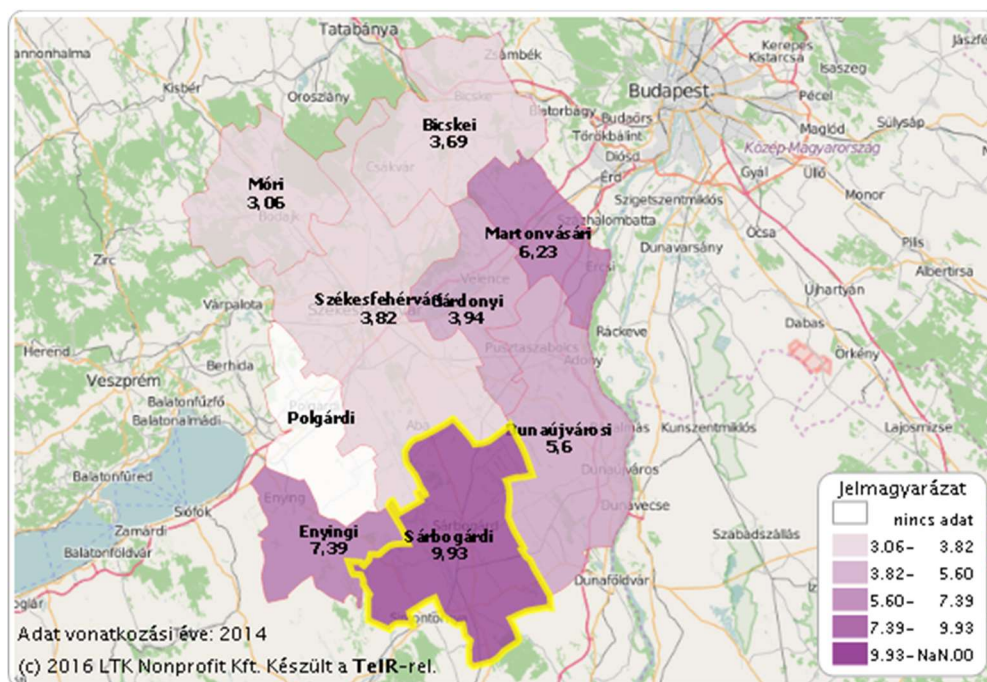
	és termékfejlesztésre lenne szükség, amelynek jelenleg nem adottak az intézményi és együttműködési feltételei.			tervezendő. Nagyságrendje miatt többlépcsős megvalósítás tervezhető. A rekreációs parkok, sétányok, szabadterei tornapályák településenként tervezendők.
o Természeti és épített környezet – agrár, turisztikai, életterület, identitási szempontból	A környezet agrárjellegű, döntően szántóterületek alkotják a külterületeket. A rétszilas tavak halgazdálkodást tesznek lehetővé. A rekreáció lehetőségét a falvakban kézenfekvően a könnyen elérhető természeti környezet biztosítja, kiépített kapacitások terén erős hiányosságok vannak. Sárospárdon meg kell teremteni a kor követelményeinek megfelelő sportolási, kulturális, szórakozási lehetőségeket. A kultúrház felújítása és kínálatának bővítése szükséges. A szórakozás, a szórakozva tanulás és a közösségi élet feltételeit nyújtó ifjúsági házra van szükség. Sárospárd nem rendelkezik valódi értelemben vett városközponttal. a jelenlegi városközpont kegyeleti okok miatt korlátozottan fejleszthető. A rekreációs feltételek potenciális helyszínei megvannak vagy megteremthetők.	++	nem (részben)	A hiányzó rekreációs elemek pótlása a pályázati rendszer keretei közt zajlik. Sárospárdon sportcentrum építésének előkészületei vannak folyamatban költségvetési forrás terhére. A kultúrház fejlesztendő. Ifjúsági ház létesítése A
o Földrajzi, logisztikai elhelyezkedés	Földrajzi, logisztikai tekintetben a járás elhelyezkedése e kettős. Egyrészt közúti és vasúti hálózati lefedettsége előnyös, bár a közlekedési vonalak állapota változó. Probléma az elkerülő utak és a települések közti összekötő utakiánya is. Az M8 tervezése és megvalósítása késik, nem szerepel az aktuális tervekben 2022-ig, holott a depressziós térség feltárása, a fejlett területekhez való kapcsolódása tekintetében ez kiemelten fontos lenne. Sárospárd egy több járást érintő, fejlesztendő térség súlypontjaként alkalmas és predestinált a fejlesztésre, melynek révén olyan helyi központ lehet, amely a térség fejlődésében kiindulópontot képez. Ehhez a folyamathoz megyei és központi akarat és kormányhatározati minősítésnek megfelelő komplex program kifejlesztése és megvalósítása szükséges. Az előnyös helyzet egyúttal hátrány is jelent abból a szempontból, hogy az erős megyeközponti fejlődési vonzerő elszívja a munkaképes lakosságot. Emiatt is fontos a megtartóképességet erősítő gazdaságfejlesztés.	++	igen	A közös jellemzők által értelmezhető fejlesztendő Dél-Fejér térség elmaradásának megállításához külön fejlesztési program szükséges. Az általános pályázati és forrásallokációs gyakorlat biztosítja integrált jellegű térségi program kidolgozását és finanszírozásának megszervezését, ezért megyei és kormányzati döntések és eszközök segítségével szükséges megoldani. A térségben rejlő potenciál kedvező lehetőségeket nyújt a fejlesztéshez.
o Ásványkincsek, megújuló energiaforrások	A térség nem rendelkezik olyan ásványkincsekkel, amelyek kiaknázása érdemben befolyásolhatná a járás helyzetét. A napsütéses órák és a szélviszonyok terén a terület előnyös helyzetben van. A szél-erő művi	-	++	A térség megújuló energiaforrásainak kiaknázása a gazdaságfejlesztés szempontjából kis

	kapacitáslétesítést a kedvező szabályozási és engedélyezési feltételek hiánya gátolja. Naperőmű létesítésére várhatóan lesznek igények.			kockázatú kiinduló pontot képezhet a meglévő érdeklődések alapján.
• Kultúra, örökség	A járás nem rendelkezik széles körben ismert és elismert kulturális örökséggel, azonban a helyi örökség értékének felismerésére, elismerésére, a lakossággal és a környezettel való megismertetésére szükség van a helyi közösségi identitás erősítése és a lakosság önbecsülési képességének, önbizalmának erősítése céljából. A sárbogárdi rendszeres hagyományőrző rendezvények ezt a célt jól szolgálják.	++	++	A térségnek érdemes ráirányítani a figyelmet azokra az értékekre, amelyekkel rendelkezik, mivel ez fontos kiindulópontja lehet az identitás erősítésének. (Kiemelkedő, híres személyiségek, természeti értékek, történelmi értékek, kulturális hagyományok stb.) A helyi társadalom kohéziója fontos s fejlesztési célok lefogatása és megvalósítása céljából. A folyamat nem költségigényes, megvalósítható.

1.4.3 Munkaerőpiaci helyzet

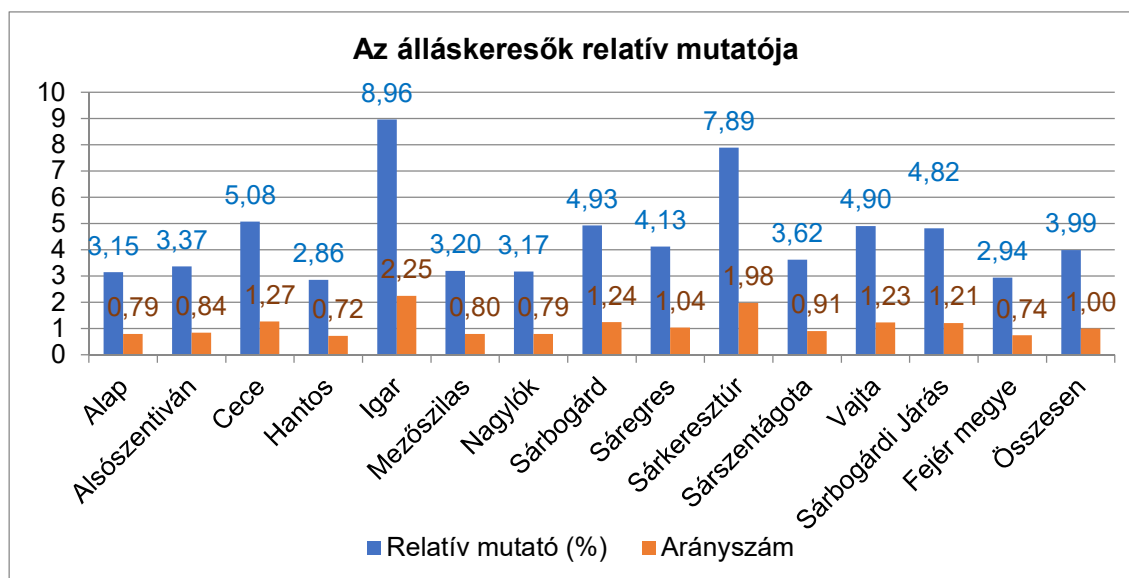
A KSH 2011. évi népszámlálási adatai szerint a járás összlakosságán belül (28246 fő) több mint 36% a foglalkoztatott, akkor 8% volt munkanélküli (2 129 fő), 30% inaktív kereső (8 449 fő), 26% eltartott (7 488 fő).

A munkanélküliségi ráta 2014-ben a Sárbogárdi járásban 9,93 százalék volt, ami a megyében a legmagasabb érték.

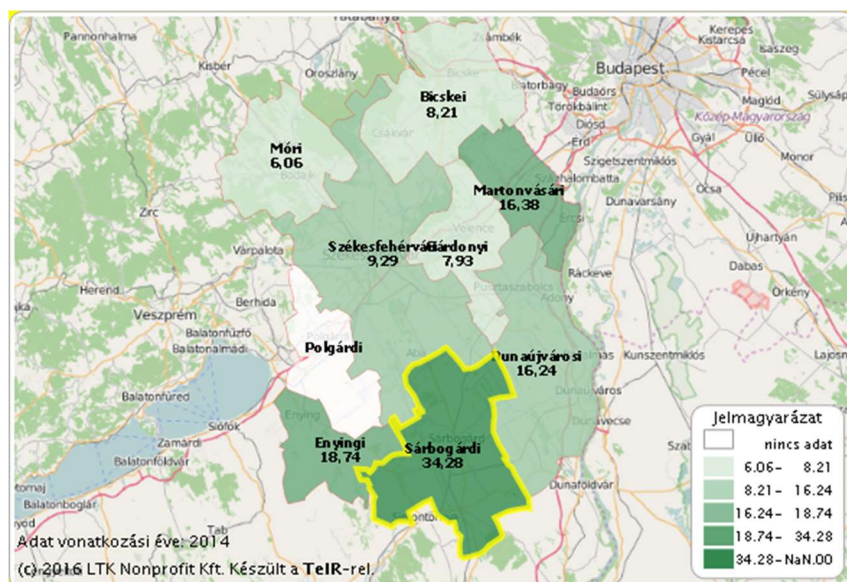
1. ábra: Munkanélküliségi ráta (%)_Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra (Forrás: Teir.hu)

Rendelkezésünkre állnak településenként a nyilvántartott álláskeresők mutatói is.

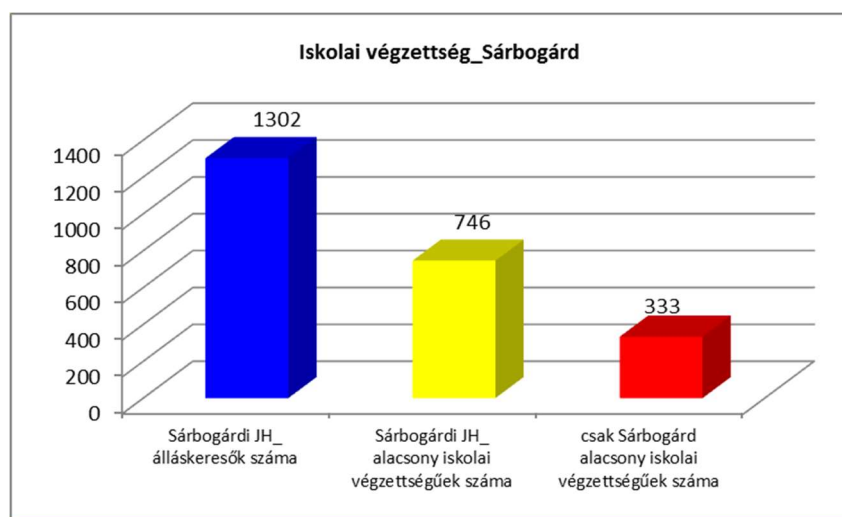
2. ábraA nyilvántartott álláskeresők a Sárbogárdi járás településein

A tartós munkanélküliek aránya ezer lakosra vetítve 2014-ben 34,28 ezrelék volt a járásban, ami szintén a legmagasabb arány megyei viszonylatban.

3. ábra Tartós munkanélküliség (ezrelék) 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma ezer lakosra vetítve (Forrás: Teir.hu)

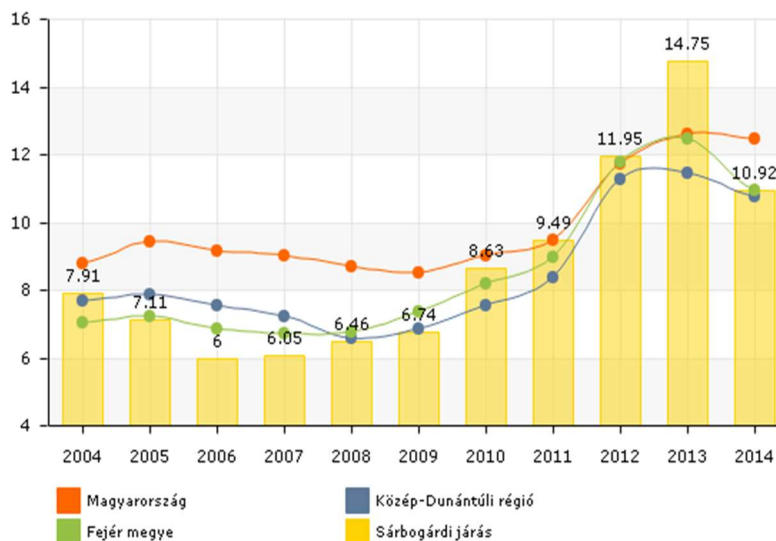
A Sárbogárdi járásban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma 746 fő, ami a járásban nyilvántartott álláskeresői létszám 57,29 százaléka, ami igen jelentős arányt képvisel. Ebből a létszámból a járás székhelyén 333 fő alacsony iskolai végzettséggel rendelkező van. A megyei alacsony iskolai végzettségűek 16,48 százaléka összpontosul ebben a járásban.

4. ábra: Az álláskeresők összetétele iskolai végzettség szerint

A jövő, az elmaradottság felszámolása szempontjából a fiatal munkaképes korú lakosság döntő szerepet játszik. Az alábbi diagram szerint a járásban a pályakezdő munkanélküliek aránya az évtized fordulójáig alacsonyabb volt, mint a nagyobb térszerkezeti egységé, majd ez a helyzet visszajára fordult.

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

5. ábra Pályakezdő munkanélküliek aránya (%)_ A pályakezdő álláskeresők aránya a nyilvántartott álláskeresők között
(Forrás: Teir.hu

Az álláskeresővé válás két legfontosabb tényezője az iskolai végzettség és az életkor, a legnagyobb valószínűséggel az 50 év felett, alacsony iskolai végzettségű munkavállalók válnak álláskeresővé.

MÁTRIX					
		életkor			
		25 év alattiak	25-39 év között	40-50 év között	50 év felettiek
iskolai végzettség	alacsony iskolai végzettség	35	75	100	108
	szakiskola, szakmunkásképző	26	54	49	74
	szakközépiskola, gimnázium, technikum	33	66	36	55
	főiskola, egyetem	0	17	6	9
		94	212	191	246
profil	közfoglalkoztatással segíthető	3	48	70	118
	segítséggel elhelyezhető	40	44	57	81
	önálló álláskereső	48	100	57	44
	nincs profil megjelölve	3	20	7	3
		94	212	191	246

A munkaügyi nyilvántartás alapján meg lehet határozni azt a 6 nemzetgazdasági ágat, ahonnan a számadatok alapján a legtöbb-, a nyilvántartási rendszerünkbe belépő személy utolsó munkahelye volt, ezek:mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat; feldolgozóipar; építőipar; kereskedelem, gépjárműjavítás; szállítás, raktározás; szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás.

Az álláskeresői állomány közel 30 százalékát ezekből a nemzetgazdasági ágakból kikerülők alkotják. Ez ugyanakkor relevánsan tükrözi Fejér megye gazdasági jellemzőit is; vagyis a megyében a jelentősebb foglalkoztatók a feldolgozóiparban találhatók, majd ezt követi a kereskedelem, gépjárműjavítás, majd az építőipar- és a mezőgazdaság.

Szükséges megjegyezni, hogy a korábbi tevékenységek alapján a feldolgozóiparnak, különösen az elektronikai iparnak is hagyománya volt a városban, így végzettséggel rendelkező munkanélkülieket, illetve potenciális munkavállalók az átlagosnál nagyobb számban vannak a településen.

1.4.4 Alapelvek

Az ITS-ben összeállított célhierarchia szerint a településen és annak vonzáskörzetében a társadalmi kohézió erősítése cél, mely célt a közrend, közbiztonság intézkedés szolgálja. Ez az intézkedés alapul szolgál és keretet ad a település bűnmegelőzési stratégiájának elkészítéséhez.

KÖZREND, KÖZBIZTONSÁG INTÉZKEDÉS

A biztonság mindenki ügye. A városhoz való jog nem élvezhető teljes mértékben, amíg nincs garantálva az ott élők biztonsága, amíg nem sikerül csökkenteni a bűncselekményektől való félelmet. Az önkormányzat feladata, hogy a bűnözés gyökereit vegyék célba olyan, a társadalmi fejlődéssel kapcsolatos megfelelő politika segítségével, a társadalmi kötődések helyreállításával támogatási struktúrák és együttműködésre épülő akcióprogramok kidolgozásával, amelyek mindenkinek esélyt adnak arra, hogy megtalálja az őt megillető helyet a helyi közösségben.

Fejlesztési elvek:

- 1) A biztonság megteremtését és a bűnözés megakadályozását célzó következetes politikának a megelőzésen, a törvények betartásán és a kölcsönös támogatáson kell alapulnia.***

A bűnözés okai szerteágazóak. A bűnözés leküzdéséhez tehát különböző, de összehangolt módszerekre van szükség. Ehhez helyi szintű együttműködési struktúrákat kell létrehozni a választott képviselők, a tisztségviselők, a rendőrség, az igazságügyi tisztviselők, a szociális gondozók és szervezetek bevonásával annak érdekében, hogy megvizsgálják és elemezzék a bűnözés okait, az addig folytatott bűnmegelőző tevékenység hatékonyságát és a jövőben végrehajtandó akcióprogramokat. Ezzel párhuzamosan egy olyan rendszert kell fölállítani, amelyben közvetlenül a büntetés kiszabása után erőfeszítések történnek az elkövető integrációja érdekében és a károsultnak nyújtandó kárpótlás biztosítására.

2) *A városi biztonságpolitikának naprakész, átfogó statisztikákra és információkra kell épülnie.*

A helyi biztonságpolitikának egyértelmű információkra és átfogó statisztikákra kell épülnie. Ehhez szükség van részletes bűnözési statisztikákra (amelyek tartalmazzák az elkövetés helyét és idejét, az elkövetők származását stb.), valamint naprakész jelentésekre a károsultaktól, a károsultak szervezeteitől, a szociális gondozóktól és a speciális feladatokat ellátó nevelőktől. Ez kell, hogy alapul szolgáljon a helyi testületek és a helyi büntelügyeleti szervek közös, összehangolt munkájához.

3) *A bűnmegelőzés a közösség minden tagjának ügye.*

A bűnözés legfőbb okai közé tartozik a társadalmi elidegenedés, valamint - különösen a fiatalok körében - a kultúrával, a családdal, az iskolával vagy a társadalom egészével való azonosulás nehézsége. A szükséges intézkedések körébe tartozik az összehangolt cselekvés a városi környezet javítása érdekében, valamint a fiataloknak nyújtandó segítség az egészséggel, pihenéssel, tanulással és foglalkoztatással kapcsolatban. Különös figyelmet kell szentelni a lakosság nehéz helyzetben lévő csoportjainak; e tekintetben nem speciális struktúrák létrehozására van szükség, hanem egy átfogó, a gazdasági integrációt és a lakásmegoldást is magában foglaló program kidolgozására.

4) *A városi biztonságpolitika hatékonyságának feltétele a rendőrség és a helyi közösség szoros együttműködése.*

Hatékonyságának fokozása érdekében a rendőrségnek állandó kapcsolatban kell állnia a lakossággal és annak képviselőivel abból a célból, hogy összehangolja tevékenységét a közösségben működő más testületekével. Közösnek kell megegyezniük abban, hogy a rendőrség hol és mikor folytat ellenőrző tevékenységet, különös tekintettel a rendőrposztok és a járőrök körzetére és időbeosztására; a fiatalok egyes célzott csoportjaira irányuló felvilágosító munkára; az igazságügyi hatóságokkal való együttműködésre a büntető eljárással kapcsolatos elvekről szóló vitában; a közhatóságoknak és a lakossági csoportoknak nyújtandó tanácsadásra a lopások és betörések elkerüléséről, a vagyon technikai védelméről és olyan módszerekről, amelyekkel a szomszédok vigyázhatnak egymás lakására; és - együttműködésben a szociális

szolgálatokkal - annak biztosítására, hogy azokkal a bejelentésekkel és panaszokkal is foglalkozzanak, amelyek közvetlenül nem vonnak büntető eljárást maguk után.

5) A károsultak támogatása a helyi biztonságpolitika kulcsfontosságú eleme.

A károsultak megsegítését szolgáló segélykonstrukciók és támogatási programok kidolgozása a társadalom erkölcsi kötelessége, melyeket az elkövetőnek a társadalomba való újraintegrálását célzó erőfeszítésekkel párhuzamosan kell alkalmazni. A szükséges intézkedések magukban foglalják a károsultakat megsegítő hatósági vagy egyesületi segélyszervezet felállítását, hogy ezek a rendőrséghez vagy a bírósághoz beérkezett minden panasz utánajárjanak, és információt nyújtsanak a végrehajtott intézkedésekről; valamint a tanúvallomás-tétel megkönnyítését célzó intézkedéseket, hiszen a tanúskodás a károsult megsegítésének egyik módja.

Cél:

A közrend és közbiztonság fenntartásához szükséges infrastrukturális feltételek és eszközök biztosítása, az érintett intézmények közötti együttműködés javítása.

Indokolás:

Közrend, közbiztonság növelése. Az intézkedés célja a Rendőrség, a Városrendészet és a Polgárőrség jogszabályok adta lehetőségeinek jobb kihasználása, közbiztonsági tevékenység eredményesebbé tétele érdekében a kamerás megfigyelő rendszer újjáépítése és adatkezelésre jogosult általi működtetése. Az intézkedés végrehajtása során felül kell vizsgálni a Bűnmegelőzési Programot, növelni kell a gyalogos rendőrrjárőrözés gyakoriságát, a Polgárőrség létszámát, továbbá javítani szükséges a felszereltségüket, eredményesebbé tenni Városrendészet közterület-felügyelői tevékenységét. A közrend szempontjából legmagasabb kockázati elemet jelentő csoportokat folyamatos rendőri jelenlét szervezésével, valamint szociális programokkal a társadalmilag elfogadott életforma irányába kell terelni.

1.4.3. TOP-2.1.2-15-FE1-2016-00008 pályázat „Sárbogárd természetközeli megújítása a belváros "zöld" szemléletű átalakításával, funkcióinak bővítésével” című projekt bemutatása

A projekt keretében Sárbogárd központi részének a teljes megújulása valósul meg, kifejezve az a

2011-ben az IVS-ben, majd a Településfejlesztési koncepciókban is rögzített városi jövőképet, amely szerint "Sárbogárd jó komfortérzetet biztosító életminőséget, fenntartható, egészséges környezetet nyújt lakosai számára, a javuló foglalkoztatás elérése érdekében pedig a helyi és a betelepülő vállalkozások számára vállalkozóbarát feltételeket teremt. A város a kistérség ipari, agrár-ipari fejlesztési és foglalkoztatási központjává válik". A jövőkép elérése érdekében a város két átfogó célt határozott meg: -A stagnáló gazdaság fellendítése, munkahelyteremtés -A város differenciált településjellegével (kisvárosias, falusias) harmonizáló környezet fenntartható fejlesztése A fejlesztés elsősorban ez utóbbi cél eléréséhez járul hozzá. A projekt konzorciumban Sárbogárd belváros akcióterületén valósul meg. Konzorciumi partnerek: Sárbogárd Város Önkormányzata, Echo Innovációs Műhely, Albensis Nonprofit Kft. Önállóan támogatható tevékenységek: A) Zöld város kialakítása: • Városközpont, a Hősök tere és környezete rendbetétele térbútorok elhelyezésével, fa és növénytelepítéssel, szökőkút építésével, a meglévő zöldfelület ápolásával, zöldfelület növelésével • Ady lakótelepen szabadtéri, rekreációs célokat szolgáló sportpálya létesítése, parkosítás • Ifjúsági park zöldfelületének rendbetétele (utcabútorok, közvilágítás, kerékpártároló), kültéri fitnesz és tornagépek telepítésével, futópálya létrehozásával B) Épületek klímatudatos felújítása: • Régi Községháza épületének energiatakarékos, klímatudatos (földhő) felújítása gazdaságélénkítési és közösségfejlesztő célból, az épület felújításához, a telepített új funkciókhoz kapcsolódóan az alaplátványhoz szükséges eszközök beszerzése. Az épület tervezett funkciói a következők: játszó és fejlesztőközpont gyerekek számára, kávézó, antikvárium és könyvesbolt, ajándék és helyi termék bemutató és értékesítőhely, Községfejlesztési és tanácsadó iroda. Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek: • Új, közösségi célú, gyeprácsos parkoló létesítése • Települési zöld infrastruktúra hálózat felmérése, feltérképezése, fejlesztési- és fenntartási akcióterv (zöldhálózatfejlesztési terv) • Nyilvános illemhely kialakítása a piac területén • A helyszínek (sportpálya, főtér, parkolók, ifjúsági park) közvilágításának energiatakarékos kialakítása illetve korszerűsítése • Kerékpár-tároló kialakítása (sportpálya, községháza, ifjúsági parkhoz kapcsolódóan) A fejlesztésre kerülő zöldfelületeken a csapadékvíz közvetlen hasznosításra kerül. Kötelezően megvalósítandó tevékenységek: • Környezeti szemléletváltást eredményező soft programok (bűnmegelőzés, települési identitás fejlesztése, arculat , környezettudatosság, közlekedésbiztonság) • Projektarányos akadálymentesítés • Kötelező tájékoztatás • Partnerségépítés Szórt azbeszt mentesítésére nincs szükség. A projekt keretében nem támogatható tevékenység nem valósul meg. A projektelőkészítés keretében elkészült az igényfelmérés és kihasználtsági terv, mely

tartalmazza a vállalkozói, a civil és a lakossági szféra kérdőíves megkérdezését, a projekt ennek alapján került kidolgozásra. A tervezett projekt illeszkedik a megyei területfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokhoz, ez részletesen az igényfelmérésben és a kihasználtsági tervben kerül bemutatásra. A projekt keretében megvalósuló kivitelezés, illetve a projekt révén létrejövő új munkahelyek lehetőséget fognak biztosítani az alacsony státuszú emberek számára az esetleges munkavállalásra. A projekt nem okozza az alacsony státuszú lakosság arányának növekedését a beruházást magában foglaló beavatkozási területen, és a város más területein sem járul hozzá az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának növekedéséhez. A célok elérése érdekében és a felhívás előírásaival összhangban minden olyan tevékenységgel terveztünk, mely a projekt sikeres megvalósítását eredményezi. A beruházási költségvetés tervezése során takarékosagra törekedtünk, az építési költségek előzetes becslését szakember készítette. A városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek: 23277 m². Integrált Városfejlesztési Stratégiákba bevont területek lakossága: 12.000 fő Városi területen épített vagy renovált köz- és kereskedelmi épületek: 1 db épület, összesen 473,27 m². Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága: 23777 m²

2. A TELEPÜLÉSI BŰNMEGELŐZÉSI STRATÉGIA ALAPJAI

A stratégia jogi- és intézményi külső környezete, valamint az önkormányzat szabályozási mozgástere az alábbiak szerint vázolható.

Sárbogárd Városi Önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint látja el kötelező feladatait. Az Mötv. 17. §-a a települési önkormányzatok kötelező feladatai közé sorolja a közbiztonság helyi feladatairól, valamint a tűzvédelemről való gondoskodást

1. Az önkormányzat eszközrendszere

Az önkormányzat részére, a bűnmegelőzés érdekében, a következő eszközök állnak rendelkezésre:

- ***helyi szabályozás kialakítása,***
- ***bűnmegelőzési érdekek érvényesítése a hatósági jogkör gyakorlása során,***
- ***társadalmi integráció biztosítása,***
- ***felvilágosítás, oktatás,***

- *vagyonvédelmi szolgáltatások,*
- *bűnmegelőzési koordináció.*

Ezen koncepció elkészítésének az a célja, hogy városunkban az életminőséget javító közbiztonság további erősítése érdekében, a közrend megóvásához, a bűnmegelőzéshez és a bűnüldőzésben részt vevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátásának.

A helyi szabályozás kialakítása

- **A helyi bűnmegelőzési stratégia**
 - Az adott terület bűnügyi helyzetét, a megfogalmazott bűnmegelőzési célokat, a felhasználható eszközöket, módszereket, és az együttműködőket tartalmazó dokumentum.
 - A képviselőtestület határozatban fogadja el.
- **A bűnmegelőzési program**
 - Meghatározott időszakra (1 év- 3 év - 5 évre) vonatkozó munkaterv, amely tartalmazza a Stratégiában megfogalmazott célok elérése érdekében végrehajtandó feladatokat, határidőket, felelősöket.
 - A képviselőtestület fogadja el határozatban.
- **A végrehajtást segítő intézkedések**
 - A jegyző mint a polgármesteri hivatalt vezető személy gondoskodik róla, hogy a hivatali egységek és az érintett önkormányzati fenntartású intézmények teljesítsék a feladatokat.
 - Együttműködési megállapodások keretében a társszervek (rendőrség, polgárőrség, oktatási intézmények) működjenek közre a kitűzött célok megvalósításában.

A bűnmegelőzési érdekek érvényesítése a hatósági jogkör gyakorlása során

- **Helyi rendelet alkotása során**
 - a képviselő-testület jogköre,
 - általános szabályozást tartalmaznak,
 - lehetőség szerint a bűnmegelőzési szempontok érvényesüljenek,

- kerüljenek meghatározásra a közösségi együttélés szabályainak megszegését meghatározó, magatartásformák, melyek önkéntes jogkövetés hiányában lehetőséget adnak annak hatósági eljárás során történő „kikényszerítésére”.

- **Közigazgatási feladatok ellátás során**

- a jegyző, illetve a hivatal ügyintézőjének feladata,
- konkrét ügyekben történő döntéshozatal,
- a helyi stratégiában foglalt célok figyelembevétele,
- ide tartozik a közigazgatási bírságolási eljárások lefolytatása.

A társadalmi integráció biztosítása

A lakosság körében a leszakadás megelőzése, a már leszakadt rétegek integrálása – szociatív, indirekt eszközök alkalmazásával

- **Beavatkozási területek:**

- oktatás,
- szociális ellátás,
- megfelelő egészségügyi ellátás biztosítása,
- foglalkoztatás.

- **Módszerek**

- az alkoholfogyasztás, drogfogyasztás csökkentése (különösen a fiatalok körében),
- életvezetési tanácsadás,
- szociális támogatás a rászorulóknak,
- az iskolai hiányzások megszüntetése, csökkentése,
- tartós munkanélküliek foglalkoztatása közmunka keretében.

Felvilágosítás, oktatás

Bűnmegelőzéssel összefüggő témájú felvilágosítás, képzés szervezése:

- Internetfüggőség, az internethasználók körében tudatosság növelése, a személyes adatok védelme, az online zaklatás, netikett és a webes identitás témakörében felvilágosítás
 - óvodapedagógusok, tanárok,
 - szülők,
 - diákok részére.
- Drogprevenció
 - óvodapedagógusok, tanárok,

- szülők,
- diákok,
- egyház részére.
- Gyermek- és ifjúságvédelmi képzés
 - az iskolai gyermekvédelmi felelősök,
 - osztályfőnökök részére.
- Bűnmegelőzési és jogi tájékoztatás
 - diákok,
 - óvodapedagógusok, tanárok részére.
- Vagyonvédelmi és áldozatvédelmi tájékoztatás a lakosság részére.
- A hivatalban és a háttérintézményekben dolgozók felkészítése a bűnmegelőzési szempontok alkalmazására.

Vagyonvédelmi szolgáltatások

- Területei:
 - szaktanácsadás, ismeretterjesztés,
 - szakmai bemutató szervezése,
 - térfigyelő rendszer,
 - közterületi járőrszolgálat.
- Cél nem a profit, hanem, hogy a vagyonvédelmi szolgáltatások mindenki részére elérhetővé és ismertté váljanak (hozzáférhető és megfizethető).
- A szolgáltatások biztosításába bevonhatók a rendőrség és vagyonvédelmi szakmai képviselői is.

Bűnmegelőzési koordináció

A közigazgatási területen az állami, önkormányzati és civil szervek, egyház, illetve a gazdasági élet szereplői között a bűnmegelőzési tevékenység összehangolása, tervezése, szervezése. A munka folyamatosságának és megfelelő szakmai színvonalának biztosítása.

Részfadatai:

- partnerség kialakítása,
- helyzetfelmérés elkészítése,
- helyi stratégia elkészítése,

- Bűnmegelőzési Program elkészítése,
- felkészülés a végrehajtásra,
- végrehajtás segítése,
- végrehajtás ellenőrzése.

Nemzetközi jó gyakorlatok alkalmazásának lehetősége és szerepe a bűnmegelőzésben:

Az Önkormányzat bűnmegelőzési céljainak megvalósulást segítheti a rendőrség és egyéb társzervezetek/intézmények részvételével megvalósítható jó gyakorlatok átvétele.

Európa nyugati országaiban és Amerikában lényegesen korábban felismerték a bűnmegelőzés jelentőségét, szükségességét. A nemzetközi gyakorlat sok-sok olyan eszközt, módszert alkalmaz/alkalmazott a bűncselekmények számának csökkentése, a biztonság növelése érdekében, amelyek tulajdonképpen mintaként szolgálhatnak a hazai prevenciók számára. A jó külföldi gyakorlatok adaptálás nélküli átvétele nyilvánvalóan hibás elképzelés, de az egyértelműen pozitív programok átgondolásra érdemesek.

Néhány, egyértelműen pozitív példa:

- Élménypedagógia – Ausztria

Az élménypedagógia célja a fiatalok (10-18 éves korosztály) egyéniségének fejlesztése, olyan erős személyiség kialakítása, mely a bűnelkövetővé és az áldozattá válás elkerülésének fundamentuma. A program elemeit tekintve nem igényel feltétlenül rendészeti szakembert, ennek ellenére a rendőrség támogatásával is megvalósulnak ilyen tréningek. A résztvevők teljes személyiségét megmozgató és a csoportdinamikát is kedvezően befolyásoló tevékenységből adódóan a program befejezésekor már érezhető annak hatása. A módszer pár éve hazánkba is megérkezett, a tréningek minden településen sikeresek.

- World Cafe – Police Cafe

Az eredeti **World Cafét** leginkább közösségfejlesztésre találták ki. Ezért hívják **közösségi alkotó technikának**, amely arra való, hogy általa felhasználjuk a kollektív bölcsesség erejét. A cél az, hogy a közösség mindig a saját együttműködése szempontjából legjobb és az adott körülményekhez, helyzethez, személyekhez is illeszkedő megoldást legyen képes

megtalálni. Nos, éppen ennek az alkotó folyamatnak a végig vitelére való a **World Café módszer és a belőle továbbfejlesztett Police Café**. A Police Café is közösségfejlesztési technika, mely a civilek és a rendőrök együttműködését erősíti. Ezért kell pontosan úgy működtetni, ahogyan az az eredeti módszertani alapelvekben le van fektetve. És csak akkor hívhatjuk **Kávéháznak**, ha ezek mentén folyik a munka.

- *„Biztonságban élni” – Németország*

A program célja a városok és lakóközösségek biztonságának javítása, olyan környezet kialakítása, amelyben mindenki biztonságban érzi magát. A prevenció számos módszerét alkalmazzák, melyben a legjelentősebb a társadalmi párbeszéd erősítése. A projekt koncepciója szerint a bűnözés visszaszorítása elsősorban a bűnmegelőzés eszközeivel történik, és kerüli a represszióval történő nyomásgyakorlást.

- *D.A.R.E. – Amerikai Egyesült Államok, Los Angeles*

Az USA-ban 1982-ben a Los Angelesi Rendőrségi Osztály és a L.A. Egyesült Iskolai Körzet a folyamatosan növekvő kábítószer-fogyasztás és illegális kereskedelem visszaszorítására, kezelésére közösen dolgozta ki a programot. A cél, hogy a 11-12 éves iskolások heti egy alkalommal olyan oktatáson vegyenek részt, amely hatékonyan segít megelőzni a kábítószer-fogyasztóvá válásukat. Oktatását speciálisan képzett rendőrök végzik. A legfontosabb cél a visszautasítás technikáinak elsajátítása, a veszélyhelyzet felismerése.

3. SÁRBOGÁRD VÁROS BŰNMEGELŐZÉSI STRATÉGIÁJÁNAK ALAPELVEI

A bűnmegelőzés fogalma, módszerei

A bűnmegelőzés fogalmilag a jövőben elkövetendő bűncselekmények elleni fellépést, azaz olyan hatások kifejtését jelenti, amelyek korlátozzák a bűnelkövetési okokat és gátolják a bűnözés feltételeit. A bűnmegelőzés a közbiztonság alakításának szerves része.

A 115/2003. számú országgyűlési határozat szerint *„bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével”.*

A bűnmegelőzésnek három fő iránya

1. a bűnelkövetést kiváltó, vagy azt elősegítő okok csökkentését célzó (általános),
2. az egyes bűncselekmények és devianciák lehetőségét korlátozó (különös), valamint
3. az egyén védettségét, a sértetté válás elkerülését befolyásoló (speciális) preventív tevékenység.

Ezeket az Európa Tanács dokumentumai a bűnmegelőzés pilléreinek is nevezik, hangsúlyozva, hogy a háromféle cselekvési módot minden közösségben egyidejűleg kell alkalmazni, tartós eredmény csak a komplex alkalmazástól várható.

1. A bűnelkövetést kiváltó, vagy azt elősegítő okok csökkentésére irányuló általános prevenció az elsődleges. A társadalompolitika integrált része, ami akkor valósul meg, ha a társadalom alakítását célzó állami, önkormányzati döntésekben érvényesülnek a megelőzési szempontok, és ha a társadalmi viszonyok a kriminogén hatásokat nem gerjesztik.
2. A bűnelkövetési lehetőségek szűkítésére vonatkozó különös megelőzés feladata a bűnelkövetésre lehetőséget nyújtó alkalmak számának redukálása, az egyes bűncselekmények valószínűségének minimalizálása, a veszélyforrásokkal és biztonsági kockázatokkal való törődés. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a társadalmat ösztönző, mozgósító olyan programok és technikák intézményesítésére törekszik, amelyek a közösségek, az intézmények, gazdasági szereplők és az állampolgárok önvédelmi képességét, bűnözéssel szembeni védettségét fokozzák. A bűnözés mennyiségi és minőségi visszaszorítása érdekében foglalkozik a veszélyeztetett területek és objektumok biztonságával, a környezeti és természeti értékek védelmével.

3. A speciális prevenció az egyénről szól. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a veszélyeztetett személyekkel, célcsoportokkal foglalkozik, azok védelmével, akik objektív helyzetük, személyes tulajdonságaik révén fokozottan vannak az áldozattá, sértetté válás veszélyének kitéve. A megelőzés eme dimenziójának feladata az egyén biztonságra törekvésének erősítése, tudatosítása, azaz, hogy a potenciális sértettek mindent megtegyenek áldozattá válásuk elkerülése érdekében. A konkrét védekezés elmulasztását állami intézkedés nem pótolhatja. A bűnelkövetéstől való visszatartás egyik útja a törvények tiszteletére nevelés. E célt szolgálják a büntetőjogi és szabálysértési büntetések, melyektől az állam azt várja, hogy az elkövető tartózkodjék a büntetendő cselekmények jövőbeni elkövetésétől. A bűnismétlés megelőzése ellenőrzési intézkedéseket, ugyanakkor a visszaeső elkövetők társadalmi beilleszkedésének támogatását igényli.

A bűnmegelőzés módszerei

A szakirodalomban foglalt módszerek igen sokrétűek, átszövik a megelőzés mindhárom dimenzióját. A módszerek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

A bűnelkövetési alkalmak korlátozása

Elemei:

- A preventív jelenlét. Kiemelt jelentőséggel bír a közterületek, nyilvános helyek, bűnügyileg veszélyeztetett objektumok gyakori ellenőrzése. A rendőr, a biztonsági őr, a polgárőr jelenlétével is eltántoríthat lehetséges tetteket a jogsértő magatartástól.
- A rendszeres ellenőrzés, és felügyeleti tevékenység. A szakszerű és következetes ellenőrzés képes felfedni a szabálytalanságokat, s ezzel elejét venni, hogy a kisebb jogszerűtlenségek bűncselekménybe torkolljanak. Az ellenőrzöttség tudata az előírások betartására készíti.
- További bűncselekmények, bűnismétlés megakadályozása a bűncselekmény okainak, elősegítő körülményeinek felderítése és megszüntetése útján.

Megfelelő védekezés alkalmazása

Elemei:

- A helyes magatartási szabályok, más szóval taktikai szabályok betartása. Itt az elővigyázatosságról, a kellő körültekintés tanúsításáról van szó, ami még pénzbe sem kerül. A lényeg, hogy az emberek figyelmetlenségükkel ne adjanak esélyt a bűnözőknek.
- A fizikai védekezés, a mechanikai védelem adta lehetőségek felhasználása.

- A jelző- és riasztóberendezésekkel operáló elektronikai védelem igénybevétele.
- A személyi védelem, azaz élő erős őrzés alkalmazása.
- Okostelefonok és internet használata által való utánkövethetőség, virtuális biztonság (pl. *Hazakísérő Telefon szolgáltatás*).

A „bűnmegelőzési propaganda” kifejtése

Aktív tudatformáló munkával kell erősíteni a társadalom tagjainak önvédelmi reflexeit. Ismertetni szükséges a védekezés hatékony, de jogszerű módjait és technikáit, valamint az ezt szolgáló lehetőségeket és eszközöket. Meg kell győzni a lakosságot, hogy a bűnmegelőzés állami érdek, amiben mindenkinek megvan a maga feladata és felelőssége.

Hatékony „bűnüldözési és igazságszolgáltatási munka”

A bűncselekmények és elkövetők minél teljesebb körű felderítése, majd következetes és gyors elítélése optimális eszköz.

Fentebbiek alapján jól látható, hogy a bűnmegelőzési feladatok a helyi települési szinten keletkeznek, mégis az önkormányzatnak nem áll rendelkezésre minden módszer és eszköz, amiket a feladat hatékony ellátása igényelne. A jelen koncepció ezért kiemelt hangsúlyt fektet az együttműködésre és a feladatokban érintett szereplők, és szervezetek megszólítására, bevonására. Az önkormányzati feladatcsoportba elsősorban a tájékoztatás és propaganda és a bűnelkövetésre lehetőséget nyújtó alkalmak korlátozása, a megfelelő védekezés alkalmazása sorolható be.

4. SÁRBOGÁRD VÁROS BŰNMEGELŐZÉSI ÉS KÖZBIZTONSÁGI HELYZETE

4.1. Sárbogárdi Rendőrkapitányság tevékenysége

A statisztikák alapján a következők állapíthatók meg:

A városban 2018-ban a testi sértések, garázdaságok, kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények, lopások, a zárt gépkocsi feltörések, rablások, rongálások, orgazdaság bűncselekmények száma csökkent, ezzel szemben a kiskorú veszélyeztetése, személygépkocsi lopások, lakásbetörések száma magasabb értéket mutat a 2017. évhez képest. A lopások többsége Sárbogárd külterületén található magára hagyott hobbikertek udvarán, mellépületekben, nem teljesen körbekerített telkeken történt. Több esetben történt szőlő és gyümölcsös területen vaslopás. A lakosság figyelmét több fórumon és a sajtó útján is felhívta Rendőrség, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet értékeikre.

A kiemelten kezelt bűncselekmények nyomozáseredményességi mutatóját tekintve Kapitánysági szinten minimális visszaesés történt a jármű önkényes elvétele, lopás, személygépkocsi lopás és zárt gépjármű feltörés, lakásbetörés, rongálás bűncselekmények eredményessége tekintetében. Az eredményesség szempontjából döntő jelentősége van annak, hogy egy adott ügyben milyen bizonyítékokat sikerül felkutatnunk és a bizonyítási eszközök mennyire segítik a Rendőrség munkáját.

Az adatok tükrében megállapítható, hogy a Sárbogárdi Rendőrkapitányság tekintetében a bázisévhez képest jelentős emelkedés történt a testi sértés, súlyos testi sértés, kiskorú veszélyeztetése, garázdaság, rablás bűncselekmények nyomozás eredményességi mutatójában.

Tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok:

Sárbogárd városában 2017. évben 388 esetben, míg 2018. évben 364 esetben indult tulajdon elleni szabálysértési eljárás. A tulajdon elleni szabálysértések az elzárással sújtható szabálysértések közé tartoznak, ezzel együtt a bíróság rendelkezik ezen szabálysértéseknél hatáskörrel és illetékességgel az elsőfokú döntés meghozatalához. Ez a körülmény szükségessé tette, hogy feldolgozását külön csoport lássa el. A Szabálysértési Előkészítő Csoport 2012. április 15. napjától képezi a Közrendvédelmi Osztály részét, mely a munkáját a hatályos jogszabályok, az érvényben lévő parancsok, utasítások, az ORFK, valamint a FMRFK

által kiadott intézkedések alapján végzi a törvényes kereteken belül működve.

Sárbogárdi Rendőrkapitányság illetékességi területén elkövetett tulajdon elleni szabálysértések döntően bolti lopások voltak. Ezek visszaszorítása céljából a gyorsított bírósági eljárások kerültek alkalmazásra (2017. évben és az értékelt időszakban 10-10 darab), az elkövető őrizetbe vétele mellett.

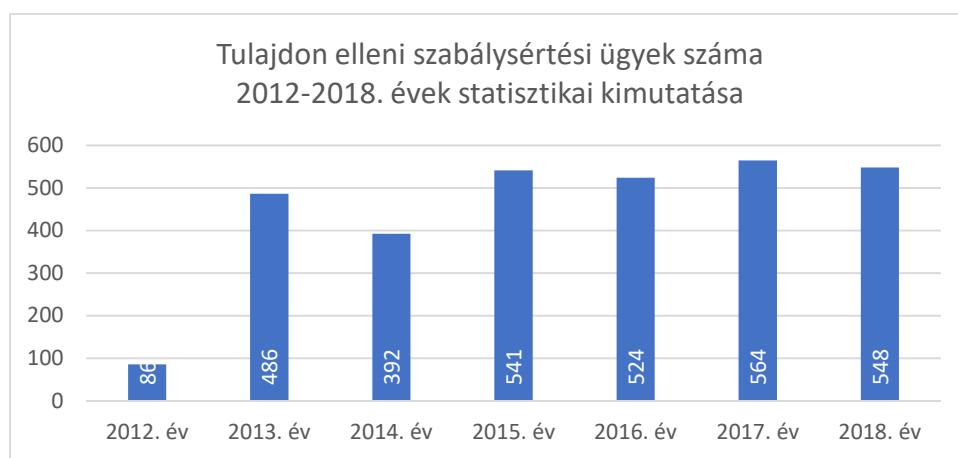
A Sárbogárdi Rendőrkapitányság vonatkozásában 2017. évben az indított ügyek száma 555, gyorsított eljárások száma: 37, az egyéb lopások felderítési mutatója: 31,02 %, míg 2018. évben

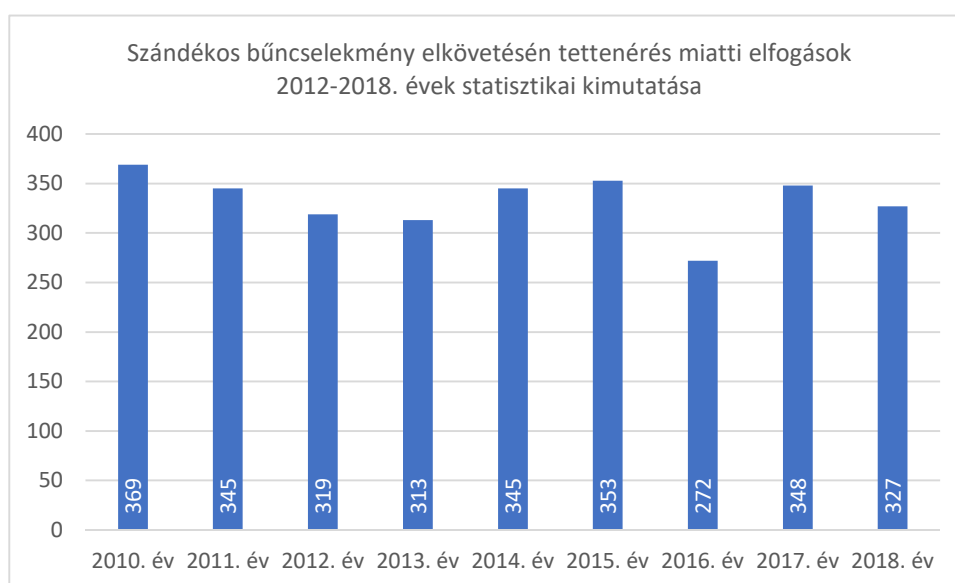
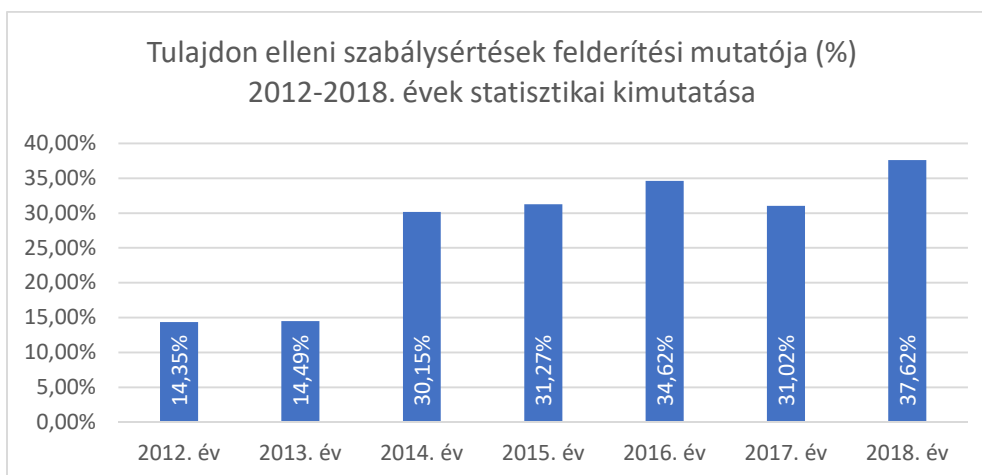
az indított ügyek száma 548, gyorsított eljárások száma: 53.

Az elkövetett tulajdon elleni szabálysértések száma csökkent, azonban a gyorsított eljárások száma emelkedett.

A bolti lopások nélküli ismeretlen tetteses felderítési mutató 2017-ben 31,02 %, 2018. évben 37,62 % volt.

A Sárbogárdi Rendőrkapitányság vonatkozásában 2017. évben 596 darab, az érintett időszakban 538 darab tulajdon elleni szabálysértési ügy került befejezésre.

Ezen fejezetben érdemes kitérni a bűnmegelőzés építészeti eszközökkel történő elősegítésére:

Az építészeti bűnmegelőzés alapgondolata, hogy az épített környezet kreatív tervezésével, egyszerű, gazdaságos és fenntartható eszközök használatával jelentősen csökkenthetők a bűnalkalmak. Az építészeti bűnmegelőzés négy alapelvének (természetes felügyelet, jogosultság ellenőrzése, birtokviszony jelzése, fenntartás és karbantartás) szem előtt tartásával a városi bűncselekmények száma jelentősen csökkenthető. Ezek megvalósulását többek között olyan tervezési módszerek segítik, mint a megfelelő világítás, a zezugos terek elkerülése vagy a tájékoztatás (térképek, jelzések elhelyezése).

A hagyományos eszközök használata, a térfigyelő kamerák és őrök önmagukban nem elegendők a bűnalkalmak kiküszöbölésére, inkább a prevenciós bűnmegelőzésre kell helyezni a hangsúlyt. Számos kutatás bizonyítja, hogy az elszigetelődés, a magas, átláthatatlan kerítések segítik a bűnözőket, elrejtik őket. Az újszerű megközelítés, ami nem a bezárkózásra,

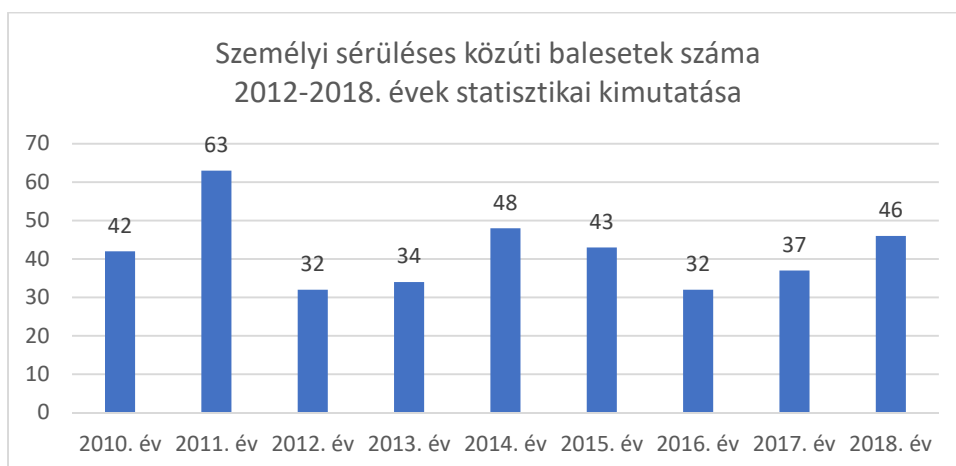
hanem az életteli terekre, átláthatóságra, minőségi építészetre alapulva alakítja életterünket, jelentős sikereket ért el a biztonság terén is, egyszerű, gazdaságos, fenntartható eszközöket használva, a hivatásos felügyelet számának növelése nélkül.

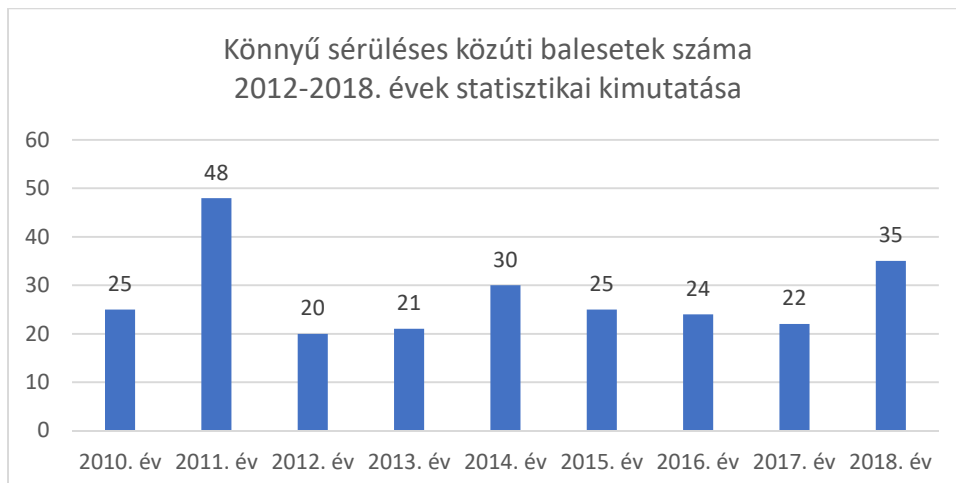
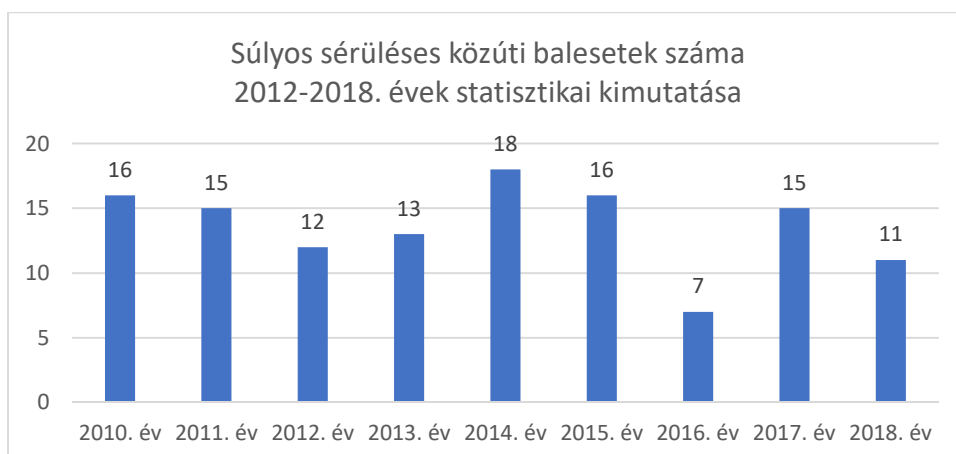
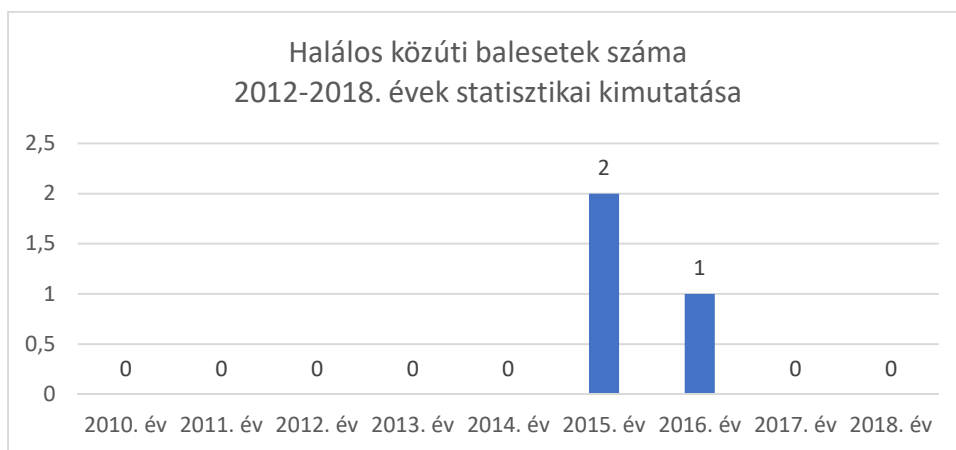
A természetes felügyelet, vagyis a közösségi kontroll során szükség van arra, hogy a járókelők nyitott szemmel járjanak. A megfelelő világítás, a rendezett növényzet segíti a terület átláthatóságát, az illetéktelen személyek észlelését. A jogosultság ellenőrzése megnehezíti és a támadó számára kockázatosabbá teszi a behatolást, ez nem csupán biztonságtechnikai eszközökkel valósítható meg, hanem olyan megoldásokkal is, amik természetes módon vagy passzívan határolják le a területet (például járdavezetés, burkolat, átlátható kerítés). A területről kialakuló összképnek nagy hatása van a bűncselekmények elkövetésére. A birtokviszony jelzésével a tulajdonosok felelősségérzete erősíthető meg, és ez hozzájárul a negyedik, fenntartás és karbantartás elvének megvalósulásához is.

A megfelelően alkalmazott építészeti eszközökkel való bűnmegelőzés nem csak épített környezet színvonalát emeli, hanem biztonságos, magas életminőséget is teremt.

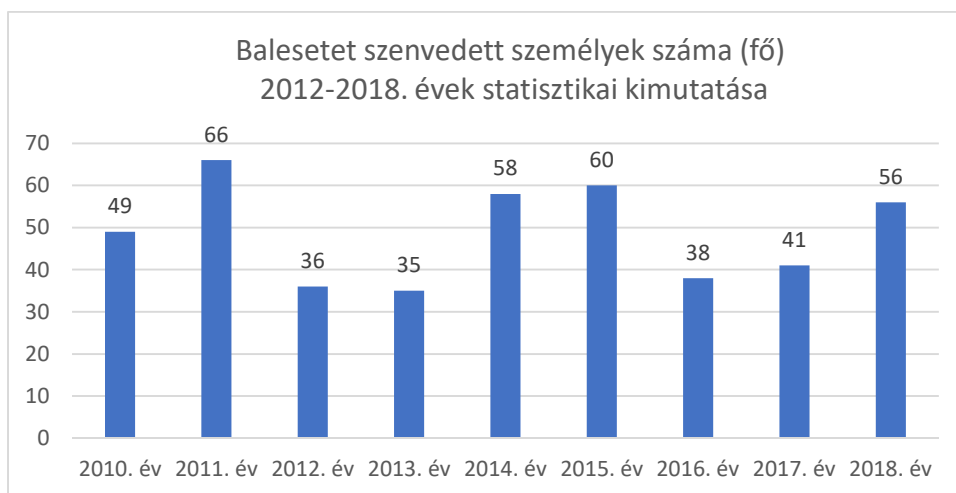
4.1.2.2. A közlekedésbiztonsági helyzet

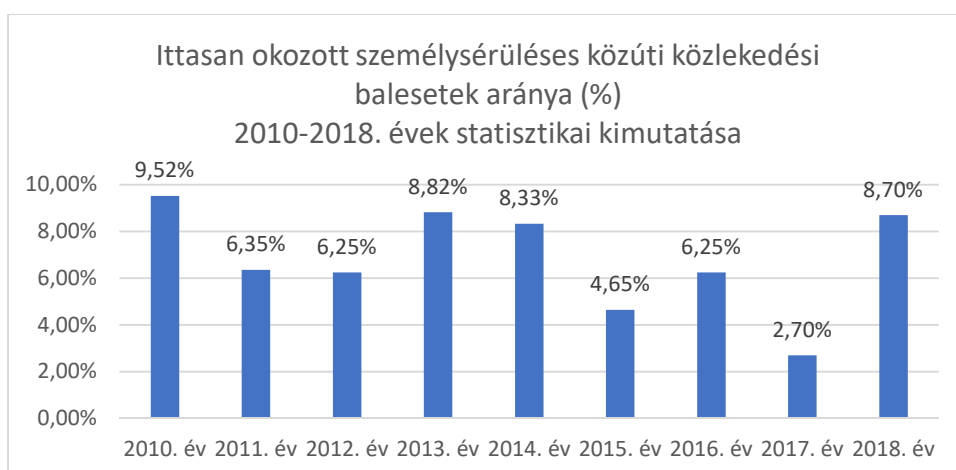
Sárbogárd közúti közlekedési baleseti helyzetének elemzése és értékelése során a Központi Statisztikai Hivatal baleseti adatainak vizsgálatára került sor.

Ez alapján a város közútjain 11 súlyos és 35 könnyű sérülést okozó közúti közlekedési baleset történt 2018. évben. A város közútjain az elmúlt évben halálos kimenetelű közlekedési baleset nem történt. A 2017. év és 2018. év vonatkozásában megállapítható, hogy a súlyos sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma 15 esetről 11-re csökkent, míg a könnyű sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma 22 esetről 35-re emelkedett.

A közlekedésbiztonsági helyzetet alapvetően befolyásolja a lakott területen belüli gyorsajtások száma. Sárbogárd városban nem működik a VÉDA rendszer, mely fix helyre telepített kamerarendszer útján folyamatosan ellenőrziné a közúti közlekedésben résztvevő járművek sebességét. A Sárbogárdi Rendőrkapitányság rendelkezik sebességellenőrző berendezéssel, melynek kihasználtságára a vizsgált időszakban is kiemelt hangsúly került.

Fehérvár közelsége, valamint a helyi sajátosságok miatt a város közútjain igen jelentős a kamion forgalom és a kerékpárosok jelenléte, amely ugyanakkor fokozott közúti közlekedési baleseti veszélyforrást is jelent. A kerékpárosok baleseteinek visszaszorítása, megelőzése, komoly erőfeszítéseket igényelt.

A közúti közlekedési balesetek számának csökkentése érdekében kiemelt feladatként került meghatározásra a közlekedésbiztonsági fokozott ellenőrzések számának és a forgalomellenőrzési tevékenység hatékonyságának növelése, továbbá a sebességmérések vonatkozásában a központilag meghatározott sebességmérési üzemidő teljesítése. Működőképes, a hatályos jogszabályoknak megfelelő gyakorlat került kidolgozásra a tilos jelzésen áthaladással kapcsolatos szabályszegések kiszűrésének végrehajtására, továbbá az állomány kiemelt érzékenységgel

kezeli az ittas járművezetők forgalomból történő kiszűrését.

A forgalomellenőrző járőrök szolgálatukat vezényléses rendszerben esetenként az őr- járőr-szolgálati alosztállyal közösen látják el. Az év folyamán éjszakai szolgálatok teljesítésére is sor került, amely nagymértékben elősegítette az összendőri szemlélet megszilárdulását. A tevékenységük nagy részét a forgalomellenőrzés és az ittas járművezetők kiszűrése jelentette, továbbá a szolgálatok nagy részében sebességmérési feladatokat is elláttak, emellett a szükséges általános közbiztonsági intézkedéseket is végrehajtották.

4.1.2.3. Illegális migráció

A Sárbogárdi Rendőrkapitányság illetékességi területén mélységi ellenőrzés keretében kerülnek végrehajtásra az illegális migráció visszaszorításával kapcsolatos feladatok. A kompenzációs ellenőrzés célja Magyarország idegenrendészeti helyzetének javítása. Elsődleges feladat az illegális migrációhoz kapcsolódó jogsértéseket elkövető és a Magyarország területén tartózkodás szabályait megszegő személyek felkutatása.

A csapatszolgálati szakasz 2017. évben összesen 21 alkalommal került átrendelésre - esetenként 1 hét időtartamra - a déli határszakaszra. A Sárbogárdi Rendőrkaptányság állományában 3 fő kutyavezető teljesít szolgálatot, akik folyamatos heti váltásban összesen 26 alkalommal kerültek megerősítő szolgálatra átrendelésre Csongrád illetve Bács-Kiskun megyébe.

A külföldiek jellemzően turistaként, átutazás, kereskedelmi tevékenység, (piacokon történő árusítás, illetve ún. házalás) és mezőgazdasági munkavállalás céljából jelennek meg Fejér területén. A Sárbogárdi Rendőrkapitányság illetékességi területén jelenleg nem működik olyan piac, illetve vásár ahol a külföldi árusok tömeges megjelenésével kell számolni. A meglévő piacokon és a rendszeresen megtartott vásárokon alacsony számban jelennek meg külföldi árusok. A társszervekkel végzett ellenőrzések adatai szerint a kereskedő külföldiek jogszerűen tartózkodtak az országban és a kereskedelmi tevékenységet a szükséges engedélyek birtokában legálisan végzik. A külföldiek jövedelemszerző tevékenységének másik formája az illegális munkavégzés, azonban a beszerzett információk azt mutatják, hogy a kapitányság területén az illegális munkavégzés tömeges megjelenésével nem kell számolni. Az illegális munkavállalók felderítése érdekében a körzeti megbízotti szolgálatot teljesítők rendszeres adatgyűjtést végezve mérik fel a területükön tartózkodó és esetlegesen illegális munkát vállaló külföldieket.

Az illegális migrációval kapcsolatos feladatokat a Sárbogárdi Rendőrkapitányság közterületi állománya a migráció visszaszorításával kapcsolatos feladatokat is tartalmazó fokozott ellenőrzés keretében hajtotta végre, mely alapján az illetékességi területen a 62-es számú főúton havi 2 alkalommal az éjszakai és hétvégi időszakokat is érintve került végrehajtásra az ellenőrzés. A fentiekén túl az illegális migráció visszaszorítása érdekében havi 1 alkalommal a társzervek bevonásával az illetékességi területen található üzletek, vállalkozások, valamint szállások ellenőrzésére is sor került.

4.1.2.7. Kábítószerrel összefüggő bűncselekmények

Sárbogárdön az elmúlt években is problémát okozott a kábítószer-kereskedelem, illetve a kábítószer-fogyasztás. Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények elkövetése miatt a 2018. évben is több esetben folytatott le büntetőeljárást a Sárbogárdi Rendőrkapitányság.

A város jó közlekedési adottságai és Balaton illetve a Velencei-tó közelsége a drogterjesztés, droghoz jutás, droghasználat szempontjából kiemelt jelentőségű. Sárbogárd egyes területein magas a droghasználók aránya. Az elmúlt időszakban, az országos médiában is szereplő Fejér megyei droghelyzet következményeként a településrészek drogfertőzöttségéről, a város más részeihez képest, több információ áll rendelkezésünkre. A dizájn drogok, különösen a herbálként árult biofű és a katinon stimulánsok - kristály - már évek óta a legnépszerűbbek az egyes településrészekben (Sárhatvan, Pusztagegres). Szakértői beszámolók szerint itt nemcsak a helyi fogyasztók ellátása folyik, hanem a város más részén élők is itt tudják beszerezni a drogot.

A szerhasználat elmúlt időszakban tapasztalható változásai kapcsán elmondható, hogy a „klasszikus szerek” mellett, jó pár éve a piacon vannak az úgynevezett új pszichoaktív anyagok. Ezeknek a szereknek egy jó része még nem minősül kábítószernek, de folyamatosan kerülnek fel a „C listás” (tiltó lista) szerek közé. Ezekről a szerekről elmondható, hogy a fiatalok között gyorsan terjednek, népszerűek és szinte mindenki számára elérhetők alacsony áruk miatt. A szerek hatása általában többszöröse az eddig ismert drogokénak, mellékhatásaik pedig sokszor kiszámíthatatlanok.

A különféle szerekkel kapcsolatba kerülő fiatalok, gyermekek életkora egyre alacsonyabb. A szakemberek tapasztalatai szerint már a 10-11 éves korosztály is érintett, vagy a baráti kör, vagy a saját családja (idősebb droghasználó testvér, illetve szerhasználó szülők) révén, de sajnos már óvodás korú gyermekek is használtak a településen kábítószereket. Sárbogárd

egyres területein – pl. **Sárhatvan és Pusztaegres városrészen – kiemelten magas a droghasználók aránya**. Itt a gyermekek különösen veszélyeztetettek.

A városban széles körű prevenciós tevékenység folyik, melyben különböző szervezetek vesznek részt. Kiemelt szerepet tölthetne be azonban a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban: KEF), mint tanácsadó testület, mely jelenleg nem működik, és mely összefoghatná, koordinálhatná a megelőző-felvilágosító tevékenységet. A KEF munkatársai saját munkaterületükön kiterjesztve végzhethnék prevenciós, illetve terápiás munkájukat.

Prevenciós és terápiás munkájuk lehetne például:

- konferenciák szervezése,
- felvilágosító jellegű drogprevenciós órák megtartása az oktatási intézményekben,
- interaktív foglalkozások,
- szülői értekezletek tartása az aktuális veszélyekről,
- tanári karok számára felvilágosító óra,
- kortársképzés helyi szakemberek, illetve meghívott terapeuták közreműködésével,
- nyári napköziben heti rendszerességgel drogprevenciós foglalkozás általános iskolásoknak,
- kortársképző nyári tábor szervezése.

A városban komoly munka folyik az **egészségnevelés** területén **az oktatási intézményekben: az óvónők, ifjúságvédelmi felelősök, védőnők, biológiatanárok** révén. A cél az, hogy minden szaktanár a saját tantárgyán belül foglalkozzon az egészségfejlesztéssel, drogprevencióval.

Sárbogárdön a gyermek-és serdülőkorú fiatalok ellátása korlátokba ütközik. Nincs például gyermekpszichiáter. A **rendelőintézet** lehetőséget adott arra, hogy a drogproblémával küzdő fiatalot fogadjanak a kapcsolódó megyei **Pszichiátriai-és Addiktológiai Ambulancián** és rendszeres konzultációkat végezzenek. A kórházi ellátást igénylő esetekben megteszik a szükséges lépéseket, a megfelelő intézménybe továbbítják a klienseket.

Számos droghasználó fiatal számára már csak a hosszú távú **rehabilitációs otthonban** történő elhelyezés hozhat eredményes felépülést. Országos szinten pozitív változások történtek a gyermek-és serdülő rehabilitáció terén.

Civil szféra, egyházak szerepe a drogprevenció területén és a bűnmegelőzésben:

Évek óta működő, egyértelműen pozitív kapcsolat működik a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Szervezetével**. A kapcsolat az Önkormányzattal napi szintű és együttműködő.

Szükséges, hogy az önkormányzat önmagához mértén támogassa az áldozatok önségítő csoportjait, az áldozatvédelemmel foglalkozó non-profit szervezeteket. Fő szempont az áldozatok segítése, valamint fontos az ismételt áldozattá válás megelőzése.

Eszközök: a civil szféra szereplőinek bevonása a bűnmegelőzésbe: a közbiztonság javítását célzó, illetve az áldozattá válást megelőző programok, rendezvények támogatása, promotálása, azokban való aktív részvételre való ösztönzésük.

Az **egyház szerepe** kiemelkedő a fiatalkori bűnözés, drog és alkoholizmus, valamint öngyilkosságok vonatkozásában, de jelentős a szerepe az idősebb korosztály védelmében is, hiszen az egyház könnyebben megszólítja ezt a korosztályt, ezáltal a felvilágosító munkában nagymértékű segítséget tudna nyújtani.

A civil szféra és az egyházak támogató, segítő szerepe a bűnmegelőzésben erősítendő a településen.

1. Közterületi jelenlét mértéke:

2018. évben – a már említettek szerint – megerősített, folyamatos rendőri jelenlét biztosítására került sor a városban, mellyel párhuzamosan közbiztonsági ellenőrző szolgálat, falopás elleni és körözési fokozott ellenőrzés került végrehajtásra.

Az elmúlt nyolc év adatait tekintve a mellékletben szereplő diagram jól érzékelteti a Sárospataki Rendőrkapitányság illetékességi területén, a közterületre kivezényelt állomány és a közterületen töltött órák számának folyamatos emelkedését, mely a rendőri jelenlét 2010-től történő dinamikus növekedését jelenti.

2. A közrendvédelmi szolgálatteljesítés gyakorlata:

A napi eligazítások során az aktuális közbiztonsági viszonyokhoz alkalmazkodva került sor a feladatok meghatározására. A folyamatos értékelő-elemző tevékenység eredményeként a város bűnügyi és közbiztonsági szempontból legveszélyeztetettebb területeinek rendőri lefedettsége került előtérbe.

A szolgálati idő 50 %-ban gyalogos szolgálattal történő végrehajtása a városon belül a

veszélyeztetett városrészekben, utcákban, illetve üzletek, iskolák környékén és a szórakozóhelyek közelében került sor.

3. A rendezvénybiztosítások

Sárbogárd városban a Gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény 2018. évben egy esetben került megrendezésre, míg az egyéb rendezvények biztosítása 38 esetben került végrehajtásra. Az egyéb rendezvények jellemzően hagyományőrző jellegűek (Nemzeti ünnepekkel kapcsolatos megemlékezések, Városnap, Sportrendezvények).

4. Veszélyhelyzettel kapcsolatban végrehajtott rendőri feladatok:

2018. évben a város illetékességi területén rendkívüli veszélyhelyzettel kapcsolatosan nem történt rendőri intézkedés.

6. Az igazgatásrendészeti tevékenység:

Az Igazgatásrendészeti Osztály feladatai között szerepel a rendőrségi hatáskörbe tartozó szabálysértési eljárások lefolytatása, az 1988. évi I. törvény 20. § k., 1. és m. pontjában meghatározott szabályszegések miatti közigazgatási eljárások lefolytatása és a közigazgatási bírságok végrehajtása, a helyszíni bírságok végrehajtása, fegyver-engedélyügyi eljárások lefolytatása, személy- és vagyonvédelmi engedélyügyi eljárások lefolytatása, pirotechnikai eljárások lefolytatása, a figyelmeztető jelzések hatósági engedélyeinek kiadása, mellékbüntetések nyilvántartása.

Az Igazgatásrendészeti Osztály tevékenységét leginkább a 2018. évet teljes egészében jellemző létszámhiány, valamint az elektronikus ügyintézésből fakadó nehézségek befolyásolták. A létszámhiány leginkább a bírságvégrehajtási területen okozott fennakadásokat, melyet az aktív dolgozók többletmunkával kompenzáltak. Az engedélyügyi terület korábbi létszámproblémái megoldódtak, így a 2018. év ebben a tekintetben megfelelő feltételek között telt el.

7. Bűn-és baleset-megelőzés:

- > A leghatékonyabb bűnmegelőzés a folyamatos rendőri közterületi jelenlét biztosítása.
- > A lakosság szubjektív közbiztonságérzetének növelése érdekében bevezetésre került a 24 órás lefedettséget biztosító szolgálat.

- > Az Iskola Rendőre és a D.A.D.A. Programmal kapcsolatos tevékenységben folyamatos a részvétel a Sárbogárd Rendőrkapitányság munkatársai részéről. Rendszeres a kapcsolat a Sárbogárd városban lévő általános iskolákban, melyeknek vezetőségével jó munkakapcsolat került kialakításra.
- > Az iskolák által tartott rendezvényeken történő részvétel a Sárbogárdi Rendőrkapitányság részéről folyamatos. Az Iskola Rendőre Program keretében a polgárőrséggel közösen kerül végrehajtásra az iskolába érkező és onnan távozó gyerekek közlekedésének segítése. Az oktatási intézményben a központilag biztosított tájékoztató és szóróanyagok folyamatosan kiosztásra kerültek. A meghatározott munkafüzetekben feltüntetésre kerül az iskolákban végzett tevékenység. Pozitívumként élik meg az iskolák vezetői, hogy olyan kapcsolattartó került az „iskolarendőrök” személyében az iskola és a rendőrség közé, akihez közvetlenül fordulhatnak problémáikkal kérdéseikkel. Az iskolák környezetében - felvéve a kapcsolatot a polgárőrsegekkel is- iskolakezdés idején fokozott jelenlét került megvalósításra, szükség szerint az iskolák megközelítésének megkönnyítésére forgalomirányításra is sor került. A hatóságunk részéről elvégzett forgalomtechnikai bejárás során olyan forgalmi változás nem került hatóságunk tudomására, amely a közútkezelővel történő közös egyeztetést, beavatkozást igényelt volna.
- > 2013. szeptembertől iskolai bűnmegelőzési tanácsadóként a sárbogárdi közép fokú oktatási intézményben megkezdte tevékenységét. A velük kötött együttműködési megállapodás alapján - egy különleges foglalkoztatási állományban foglalkoztatott (senior) kolléga, aki az iskolarendőrökkel és az oktatókkal együttműködve bűnmegelőzési, ifjúságvédelmi feladatokat lát el, kiemelt figyelemmel az internet veszélyeire, a családon belüli erőszakra, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekre, valamint a közlekedés biztonságára.
- > A fentieken túl a Sárbogárdi Rendőrkapitányság érintett állománya napi rendszerességgel megjelenik az általános iskolákban és azok környezetükben, ahol segítséget nyújtanak az oktatás zavartalan lebonyolításához. Az iskolai rendőri jelenlét az egyes tanulók magatartását pozitív irányban befolyásolja.

8. Együttműködések a helyi bűnmegelőzésben:

A Rendőrkapitánysággal nagyfokú és intenzív az együttműködés, de nem csak az önkormányzat részéről, hanem a város polgárőrségével és civil szervezeteivel is. A

rendőrkapitányság számos együttműködési megállapodással rendelkezik, melynek jelentős része bűnmegelőzési területet takar (Iskola Rendőre, DADA képzés), másik jelentős része az önkormányzatokkal történő együttműködést szabályozza.

Sárbogárd Város Önkormányzatának – ennek megfelelően – sikerült még közvetlenebb kapcsolatot kialakítania a rendőrséggel. Az együttműködés célja a bűnmegelőzés és a lakossággal történő kapcsolattartás erősítése.

Mára kitűnő együttműködés alakult ki a helyi önkormányzat és **Rendőrkapitányság** között. Az **Önkormányzat** rendszeresen tájékoztatást kap a város közbiztonsági helyzetében beállt változásokról. Az információcsere és a segítségnyújtás az önkormányzat és a Sárbogárdi Rendőrkapitányság között folyamatos és kölcsönös.

A helyi **Polgárőrséggel** és **Mezőőrökkel** továbbra is jó a munkakapcsolat. A mezőőr szolgálatnak köszönhetően csökkent a határban a bűnözés. Több esetben a polgárőrök információi, illetve személyes részvételük segítségével sikerült a bűncselekmények felderítése, megakadályozása. A Sárbogárdi Rendőrkapitányság kérésére rendszeresen részt vesznek a fokozott ellenőrző szolgálatok közös végrehajtásában.

A napi szolgálatellátás, a fokozott közúti ellenőrzések és közlekedési fokozott ellenőrzés során az **együttműködés a társhatóságokkal** jónak mondható: **a Nemzeti Közlekedési Hatósággal, a NAV régiós szervezetével, és a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Sárbogárdi Kirendeltségének szakembereivel.**

A Sárbogárdon működő **közterület-felügyelet** munkatársaival rendezvények biztosítása során, valamint fokozott ellenőrzések alkalmával közös szolgálatellátásra kerül sor, az általuk jelzett problémás helyzetek megoldásában, amennyiben rendőrségi közreműködés szükséges, úgy a segítségnyújtás megtörténik.

A közterület felügyelet vezetői heti szinten egyeztetnek a közrendvédelmi osztály vezetőjével az aktuális problémákról.

A FMRFK és Sárbogárdi Polgármesteri Hivatal között létrejött együttműködési megállapodás alapján kerül végrehajtásra az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvényben meghatározott, a közterület felügyelettel közös feladatok.

A Sárbogárdi Rendőrkapitányság a Sárbogárdi Járási Ügyészséggel és a Sárbogárdi Járásbírósággal, valamint a Fejér Megyei BV Intézettel napi munkakapcsolatot alakított ki, mely kedvező hatással van a bűnügyi munkára is.

Rendszeres kapcsolat és együttműködés került kialakításra az illetékességi területen működő **gyermekvédelem intézményeivel – önkormányzat, gyámügy, gyermekjóléti szolgálat** –, ami elsősorban azokban az ügyekben valósult meg, amelyben gyermek- és/vagy fiatalkorúak az érintettek. Az információáramlás folyamatos.

Összegzés, kitűzött feladatok a következő időszakra:

A Sárbogárdi Rendőrkapitányság feladatait a lakosság és az önkormányzatok elvárásaihoz igazítottan hajtja végre.

Az önkormányzatok bevonásával végzett kérdőíves felmérés eredményei alapján az önkormányzatok a Sárbogárdi Rendőrkapitányság tevékenységét a 2011. év óta folyamatosan emelkedő szinten értékelik.

Továbbra is fő célkitűzés, hogy a lakosság szubjektív közbiztonságérzete tovább javuljon, a Rendőrség iránt meglévő bizalom tovább erősödjön, e mellett a Rendőrség hatékonyan lépjen fel a bűnelkövetőkkel szemben. Az értékelt adatoknak megfelelően fő cél a vagyon elleni jogellenes cselekmények számának csökkentése, az állampolgárok szubjektív közbiztonságérzetének javítása, a közterületek rendjének fenntartása.

4.2.2. A mezei őrszolgálat feladata, működése

4.2.2.1. Illetékesség

Illetékességi területe Sárbogárd város közigazgatási területéhez tartozó termőföldek. A szolgálat szempontjából figyelembe vehető mezőgazdasági földterület több mint kétezer ha.

4.2.2.2. Együttműködés a társszervekkel

A Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság és Sárbogárd Város Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a mezei őrszolgálat - az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvényben meghatározottak szerinti működtetéséről. A megállapodás lényegi tartalma a mezőőri munka szakmai felügyeletének-, és törvényes működésének biztosítása.

4.2.2.3. A tevékenységének bemutatása, az ellátott feladatok részletezése, módszertan

Az alábbiakban részletezett feladatok elvégzése során alapvető követelmény, hogy a mezőőr intézkedéseit és munkavégzését a *jogszerűség, a szakszerűség, az udvariasság, a segítőkészség* jellemezze:

- A működési területén jogosult és köteles az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazására.

- Azzal a járművel szemben, amelyről alaposan feltételezhető, hogy azon a működési területről származó jogellenesen szerzett szállítmány van.

- Azzal a személlyel szemben, aki a nála vagy az általa használt járművön levő szállítmány megszerzésének jogszerűségét nem valószínűsíti.

- A működési területén jogosult és köteles a jogtalanul legeltetett, illetőleg felügyelet nélkül talált állatot a tulajdonosnak átadni. Ha a jogtalanul legeltetett vagy felügyelet nélkül talált állat tulajdonosát nem tudja megállapítani, ezt követően a felelős őrzés szabályai szerint rendelkezik az állat elhelyezéséről.

- Köteles a feladatának ellátása során tudomására jutott bűncselekményről, valamint – ha saját intézkedésének a feltételei nem állnak fenn – a tudomására jutott szabálysértésről a rendőrséget vagy az ügyben hatáskörrel rendelkező más szervet haladéktalanul értesíteni, illetve a hatáskörrel rendelkező szerv eljárását kezdeményezni.

- A tevékenysége során együttműködik a rendőrséggel, melynek keretében tevékenysége ellátásáról, annak körülményeiről a rendőrséget rendszeresen tájékoztatja.

- A tevékenysége során együttműködik a katasztrófavédelemmel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerveivel, a hivatásos állami tűzoltósággal, a természetvédelmi őrszolgálatl, az erdészeti hatósággal, a vadászati hatósággal, a halászati hatósággal, az önkormányzati szervekkel, a járási hivatallal, a fegyveres biztonsági őrséggel.

- Köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha törvényben meghatározott feladatai ellátása során jogszabálysértő tény, tevékenységet, mulasztást észlel vagy olyan tény, tevékenységet, mulasztást hoznak tudomására, amely törvényben meghatározott feladatai ellátásával összefüggő ügyben beavatkozást tesz szükségessé.

- Köteles az őrzött területen észlelt károkozás esetén a terület tulajdonosát, használóját értesíteni. Jogszabálysértés gyanúja esetén értesíti az illetékes hatóságot, a természet

védelmét szolgáló jogszabályok megsértésének észlelése esetén pedig természetvédelmi őrszolgálatot.

- Vegyi eszközt csak abban az esetben alkalmazhat, ha az intézkedés alá vont személy ellenállása testi kényszer alkalmazásával nem törhető meg.
- A törvényben meghatározott feladatainak ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat „Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról” szóló 2012. évi CXX. törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.
- Az intézkedés megkezdése előtt - ha az intézkedés eredményességét veszélyezteteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, mezei őrszolgálatához tartozását, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. „Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról” szóló 2012. évi CXX. törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazását követően köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni a panasz lehetőségéről és az előterjesztésére nyitva álló határidőről.
- A feladata ellátása során a 29/1998. (IV. 30.) FM rendelet a mezőőrök és a hegyőrök szolgálati viszonyáról szóló jogszabályban meghatározott formaruhát köteles viselni, a munkáltató szervezeti formájára és tevékenységére jellemző megkülönböztetéssel.
- A szolgálatának teljesítése során köteles továbbá a mindenkor hatályos jogszabályok előírásait figyelembe véve végezni feladatait.

4.2.2.4. Teljesítmény

A mezei őrszolgálat által 2018-2019. évben közel ezer intézkedés történt. Tevékenységet befolyásoló változások, feladatok: 2017. évben az új szolgálatellátási rend – a Képviselő-testület jóváhagyásával – kialakításra került, mind a közterület- felügyelet, mind pedig a kamerás megfigyelés működésére. 2018. évben további személyi változások történtek. A fluktuáció nem állt meg, továbbra is hiányzik az állományból 6 fő közterület-felügyelő és 2 részmunkaidős foglalkoztatott

4.3. Katasztrófavédelem

A fentiekhez kapcsolódva a közbiztonság része a lakosság és az anyagi javak védelme is, amelyet

a katasztrófavédelem lát el. A Sárobgárdi Katasztrófavédelmi Kirendeltség szervezetén belül is egységes és integrált rendszerben működik a tűzoltósági, a polgári védelmi, valamint új elemként az iparbiztonsági szakterület.

Akár a szolgáltató ipart vizsgáljuk, vagy akár a termelői szférát, mindkét területen elkerülhetetlen, hogy valamilyen mértékben kapcsolatba kerüljünk veszélyes anyagokkal. Sárobgárd város lakosságának közbiztonsága szempontjából ezért lényeges, hogy kiemeljük a tűzvédelem és polgári védelem mellett az iparbiztonságot is.

A **Sárobgárdi Katasztrófavédelmi Kirendeltség** alapvető rendeltetése a lakosság élet- és vagyonbiztonságának, a nemzetgazdaság és a kritikus infrastruktúra elemek biztonságos működésének védelme, amely kiemelkedően fontos **közbiztonsági feladat**.

Fő feladata: a katasztrófák hatósági megelőzése; a bekövetkező polgári veszélyhelyzetekben a mentés végrehajtása; a védekezés megszervezése és irányítása; a káros következmények felszámolása; a helyreállítás-újjaépítés megvalósítása.

Rendeltetésének betöltése érdekében:

1. Széleskörű iparbiztonsági, tűzvédelmi, polgári védelmi **hatósági hatásköröket gyakorol** (előír, engedélyez, tilt, korlátoz, ellenőriz és szankciókat alkalmaz. Veszélyhelyzetek megelőzése érdekében más hatóságok tevékenységét összehangolja).
2. Megyei, és helyi hivatásos szervekkel, **önkéntes és bevont- kötelezett polgári védelmi szervezetekkel**, jelentős eszközparkkal, kiépült logisztikai háttérrel **rendelkezik**. Beruházás-szervezést és ingatlangazdálkodást végez.
3. Fontos hatásköröket gyakorol a **kritikus infrastruktúrák beazonosításában**, felügyeletében, valamint a polgári veszélyhelyzeti tervezésben, a védelemigazgatásban.
4. Szabályozza, irányítja és teljes körűen felügyelet alatt tartja a **tűzvédelmi rendszert**, helyi készenléti hivatásos szervei végzik a tűzoltást, műszaki mentést, a lakosság védelmét, tájékoztatását és riasztását. Irányítja az önkormányzati, létesítményi tűzoltóságok, bevont önkéntes egyesületek részvételét a tűzoltásban, műszaki mentésben. Megyei bevetésirányítási tevékenységet végez.
5. Modern **távközlési, bevetés-irányítási, informatikai rendszereket működtet**.

6. **Együttműködik a rendvédelmi szervekkel**, a Honvédséggel, az önkormányzatokkal, a biztonságot szolgáló hatóságokkal.

7. **Kapcsolatot tart** civil- és karitatív szervezetekkel, azok szövetségeivel, és elsősorban a helyi médiával.

4.3.1. Polgári védelem

A katasztrófavédelem szakterületein belül a lakosság védelmével, tájékoztatásával elsősorban a polgári védelmi szakterület foglalkozik. Sárbogárd a 2012. évi katasztrófavédelmi osztályba sorolást, majd annak felülvizsgálatát követően 2015. január 1-től elsősorban a veszélyes üzemek jelenléte, a veszélyes áruszállítás, városi infrastrukturális jelentősége miatt az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt.

I. osztályba kell sorolni azokat a településeket, amelyek

a) közvetlenül veszélyeztetettek az atomerőmű 3 km-es és a kutatóreaktor 1 km-es körzetében,

b) a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) IV. Fejezetének hatálya alá tartozó üzem által veszélyeztetettek és külső védelmi terv készítésére kötelezettek,

c) az egyes veszélyeztető hatások kockázatbecslése és a kockázati mátrixban történő elhelyezése alapján a rendelet 2. melléklet b) pontja szerinti I. besorolást kapják, illetve

d) területén az egyes veszélyeztető hatások egymásra gyakorolt és együttes hatására tekintettel indokolt a települést fokozottabb védelemben részesíteni.

Az I. katasztrófavédelmi osztály a település lakosságának védelme érdekében több fő feladatot határoz meg, melyek többek között az alábbiak:

- a lakosság aktív és passzív tájékoztatása a város, illetve lakókörnyezetük veszélyeztetettségéről, és a követendő magatartási szabályokról, lakossági tájékoztató kiadvány készítése,

- a város önkormányzatával és a társszervekkel közösen tartott katasztrófavédelmi gyakorlatok évenkénti megtartása (veszélyes üzemekhez kapcsolódó Külső Védelmi Terv gyakorlatok),

- polgári védelmi szervezetek (önkéntes és köteles városi szervezet) felkészítése és

gyakoroltatása,

- a városban telepített lakossági riasztó eszközök évenkénti próbája, és állapotának ellenőrzése.

Sárbogárd esetében a katasztrófavédelem helyi szerveinél a polgári védelmi feladatokat elsősorban a Sárbogárdi Hivatásos Tűzoltóparancsnokságon a katasztrófavédelmi megbízott, illetve a Sárbogárdi Katasztrófavédelmi Kirendeltségen a polgári védelmi felügyelő látja el.

4.3.2. Tűzvédelem

A tűzvédelem hármas feladatrendszere: a tüzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása, a tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása.

A tűzmeelőzés a tüzek keletkezésének meelőzésére, továbbterjedésének megakadályozására, és a tűzoltás alapvető feltételeinek biztosítására vonatkozó, a létesítés és a használat során megtartandó tűzvédelmi jogszabályok, szabványok, hatósági előírások rendszere és az azok érvényesítésére irányuló tevékenység. A tűzoltás a veszélyeztetett személyek mentése, a tűz terjedésének megakadályozása, az anyagi javak védelme, a tűz eloltása és a szükséges biztonsági intézkedések megtétele, továbbá a tűz közvetlen veszélyének elhárítása. A tűzvizsgálat a tűz keletkezési idejének, helyének és okának felderítésére irányuló hatósági tevékenység, amelynek célja olyan tűzmeelőzési, tűzoltási beavatkozási tapasztalatok megszerzése, következtetések levonása, amelyek alkalmasak a tűzmeelőzési ismeretek bővítésére és a mentési beavatkozási feltételek javítására.

A településen az oltóvíz nyerési lehetőségek biztosítása az önkormányzat feladata. Lényeges, hogy a településeken, illetőleg a létesítményben a tűzoltói beavatkozást érintő változásokat (út, közművezetékek elzárása, forgalom elterelése, tűzcsapok állapota stb.), haladéktalanul a hivatásos tűzoltó parancsnokságnak szóban azonnal és írásban is be kell jelenteni.

A magánszemélyeknek meg kell ismerniük illetőleg be kell tartatniuk a tulajdonukban, használatukban levő épületek, lakások, járművek, gépek, berendezések, eszközök és anyagok

használatára és működtetésére vonatkozó tűz megelőzési szabályokat. Továbbá kötelesek gondoskodni a fentebb felsoroltaknak a jogszabályban meghatározott tűzvédelmi felülvizsgálatáról, és biztosítaniuk kell a tűzvédelmi ellenőrzés lehetőségét. A magánszemélyeknek meg kell ismerniük a tűzesetek és a műszaki mentést igénylő balesetek, káresetek jelzésével, továbbá a tűz oltásával és a műszaki mentéssel kapcsolatos kötelezettségeiket. A magánszemélyek kötelesek gondoskodni arról, hogy a nevelésük, felügyeletük alatt álló személyek a tűzvédelmi ismereteket megszerezzék, és tevékenységük során ne okozzanak tüzet vagy közvetlen tűzveszélyt.

A törvény hatálya alá tartozók a tűzoltásban, a műszaki mentésben – ellenszolgáltatás nélkül – életkoruk, egészségi, fizikai állapotuk alapján elvárható személyes részvétellel, adatok közlésével kötelesek közreműködni. Minden állampolgárnak kötelessége a tűzoltásban, a műszaki mentésben – ellenszolgáltatás nélkül – életkoruk, egészségi, fizikai állapotuk alapján elvárható személyes részvétellel, adatok közlésével kötelesek közreműködni. Erre a tűzoltásvezető kötelezheti is az állampolgárt.

4.3.3. Iparbiztonság

A jelenleg hatályos jogszabályok a veszélyes anyagokkal való tevékenységet végző társaságokat három nagy csoportba sorolják, alsó, felső és küszöbérték alatti üzemre.

Sárbogárd város területén jelenleg több olyan üzem működik, amelyek küszöbértéket meghaladó mennyiségben használnak veszélyes anyagot tevékenységük végzéséhez. Ezen üzemek üzembiztonsági dokumentáció készítésére kötelezettek, amelyben az üzemeltető bemutatja a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset megelőzésével és annak hatásai elleni védekezéssel kapcsolatban kialakított fő célkitűzéseit, valamint azt az üzemi szervezeti és eszközrendszert, amely biztosítja az egészség és a környezet magas fokú védelmét. Ezen biztonsági dokumentációk engedélyezési eljáráson mennek keresztül, amely alapján a hatóság dönt a tevékenység végzésének engedélyezéséről.

A biztonsági dokumentáció részét képezi egy ún. belső védelmi terv, melyben foglaltakat az üzem évente gyakorolja. A hatóság a belső védelmi terv gyakorlatot helyszíni vizsgálattal ellenőrzi és értékeli is.

A veszélyes anyagot szállító járművek városon belüli közlekedését is alapvetően jogszabály szabályozza, de a biztonság növelése érdekében a környűrűt északi irányba, -a célforgalmat kivéve -, nem használhatják a veszélyes anyagot szállító járművek.

A fentieket összegezve, elsősorban a veszélyes üzemek végett, Sárbogárd város külső védelmi terv készítésére kötelezett. A külső védelmi tervben foglaltak gyakorlását a jogszabály ugyancsak évente teszi kötelezővé.

5. INTÉZKEDÉSI TERV

a Bűnmegelőzési Stratégiában foglaltak alapján javasolt feladatok

5.1. Általános feladatok:

a) Sárbogárd Város Önkormányzata a Sárbogárdi Rendőrkapitányság fő partnere a helyi közbiztonság megteremtésében, közreműködik a helyi közbiztonság fenntartásában.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

b) Sárbogárd Városi Önkormányzat a Rendőrségen kívül a bűnmegelőzés érdekében együttműködik a tűzoltósággal, polgárőrséggel, katasztrófavédelemmel.

Felelős: Polgármester

Hatóági Osztály vezetője

Határidő: folyamatos

c) A helyi közutak forgalmi rendjének szükség szerinti felülvizsgálata.

Felelős: Hatóági Osztály vezetője

Határidő: folyamatos

d) A Városi közlekedés biztonságának javítása.

Közreműködő: Sároboárdi Rendőrkapitányág vezetője

Határidő: folyamatos

e) Közterületi jelenlét – azon belül a gyalogos szolgálat – hatékonyságának további fokozása, a 24 órás rendőri jelenlét biztosítása.

Közreműködő: Sároboárdi Rendőrkapitányág vezetője

Határidő: folyamatos

f) A bűnügyileg fertőzött településrészek folyamatos, visszatérő ellenőrzése a lakosság szubjektív közbiztonságérzetének javítása céljából, az intézkedési készség szinten tartása, a megelőző tevékenység erősítése.

Közreműködő: Sároboárdi Rendőrkapitányág vezetője

Határidő: folyamatos

g) A körzeti megbízottak útján el kell érni a minél jobb rendőri lefedettséget, a preventív és reagáló rendőri erők folyamatos jelenlétét a településen.

Felelős: Sároboárd Város Önkormányzatának Képviselőtestülete

Közreműködő: Sároboárdi Rendőrkapitányág vezetője

Határidő: folyamatos

h) A problémák megoldásában továbbra is hatékonyan kell támaszkodni a város önkormányzatának és a törvénytisztelő lakosságának segítségére.

Közreműködő: Sároboárdi Rendőrkapitányág vezetője

Határidő: folyamatos

i) Az elkövetett jogsértésekre való tekintettel súlyozott szankcionálás (figyelmeztetés, helyszíni bírság, feljelentés) alkalmazása, figyelemmel a szervezeti kultúraváltásra.

Felelős: Hatóági Osztály vezetője

Közreműködő: Sárobgárdi Rendőrkapitányság vezetője

Határidő: folyamatos

j) Bűnmegelőzési célú pályázati lehetőségek kihasználása.

Felelős: Sárobgárd Város Jegyzője,

Polgármesteri Titkárság kabinetvezetője,

Jegyzői Iroda pályázati menedzsere

Közreműködő: Sárobgárdi Rendőrkapitányság vezetője

Határidő: folyamatos

k) Sárobgárd Városi Önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a bűnmegelőzési stratégia végrehajtását és javaslatot tesz tevékenységek, feladatok ellátására.

Felelős: Sárobgárd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete,

Hatóági Osztály

Határidő: folyamatos

l) A stratégia felülvizsgálatának előkészítése

Felelős: Hatóági Osztály vezetője

Határidő: 2022. májusi testületi ülés

5.2. Lakosság bevonása és tájékoztatása:

a) A stratégia elfogadását követően azt a település honlapján közzé kell tenni és biztosítani kell, hogy a lakosság javaslatokat tehessen.

Felelős: Sárbogárd Város Jegyzője,

Polgármesteri Titkárság kabinetvezetője

Határidő: a stratégia elfogadását követően 30 napon belül

b) A bűnmegelőzési stratégia felülvizsgálatát a város honlapján közzé kell tenni.

Felelős: Sárbogárd Város Jegyzője,

Polgármesteri Titkárság kabinetvezetője

Határidő: a stratégia felülvizsgálatának elfogadását követően 30 napon belül

5.3. A bűnmegelőzés összetársadalmi ügyé tétele:

a) Az Önkormányzat minden szerve népszerűsítse a bűnmegelőzést és teremtsen lehetőséget a lakosságnak, valamint az érintett szervezeteknek a bűnmegelőzésben való aktív részvételre.

Felelős: Sárbogárd Város Önkormányzatának Képviselőtestülete,

Polgármesteri Titkárság kabinetvezetője

Határidő: folyamatos

b) Lehetőség szerint a helyi önkormányzati rendeletekben érvényesíteni kell a bűnmegelőzési és közbiztonsági szempontokat.

Felelős: Sárbogárd Város Önkormányzatának Képviselőtestülete,

Sárbogárd Város Jegyzője

Határidő: folyamatos

c) Lehetőség szerint támogatni kell a városban működő Polgárőrségeket.

Felelős: Sárbogárd Város Önkormányzatának Képviselőtestülete

Határidő: minden évben a költségvetés tervezés időszaka

5.4. Feladatok a bűn okok és bűnalkalmak korlátozása érdekében:

a) A már meglévő térfigyelő rendszert tovább kell működtetni, továbbfejlesztésének lehetőségét folyamatosan vizsgálni kell.

Felelős: Sárbogárd Város Önkormányzatának Képviselőtestülete,
Városrendészet igazgatója

Határidő: folyamatos

b) Összehangolt ellenőrzéseket kell tartani a kereskedelmi, vendéglátó egységeknél, valamint az időszakos és telephelyhez nem kötött árusoknál, továbbá a telephely engedéllyel rendelkezőknél.

Felelős: Sárbogárd Város Jegyzője,
Hatóági Osztály vezetője_

Határidő: folyamatos

c) Tovább kell erősíteni a városban a rendőrség polgárőrséggel, közterület-felügyelőkkel való kapcsolatát, növelni a közös szolgálat, járőrözések, területbejárások, ellátások számát.

Felelős: Jegyző,
Hatóági Osztály vezetője_

Közreműködő: Sárbogárdi Rendőrkapitányság vezetője,
városban működő polgárőrségek

Határidő: folyamatos

d) Gondoskodni kell a közvilágítás folyamatos ellenőrzéséről, és hiba esetén azonnali intézkedés megtételéről.

Felelős: Polgármester

Határidő: folyamatos

e) Az elkövetők visszaesési rátájának csökkentése érdekében javasolt intézkedések kidolgozása a Rendőrséggel, Polgárőrségekkel, Városrendészettel együttműködve.

Felelős: Polgármester

Közreműködő: Sárbogárdi Rendőrkapitányság vezetője,

Határidő: folyamatos

5.5. Feladatok a sértetté válás kockázatának csökkentésére:

a) Az önkormányzat információs csatornái felhasználásával népszerűsíti és ösztönzi a bűnmegelőzést.

Felelős: Polgármesteri Titkárság kabinetvezetője

Határidő: folyamatos

b) Kiemelt cél az idős, egyedülálló lakosok sérelmére elkövetett jogsértések megelőzése, megszakítása, felderítése.

Közreműködő: Sárbogárdi Rendőrkapitányság vezetője

Határidő: folyamatos

5.6. Gyermek és fiatalkorú bűnözés megelőzése és csökkentése:

a) KEF létrehozása

Felelős: Hatóági Osztály vezetője

Közreműködő: Sárbogárdi Rendőrkapitányság vezetője

Határidő: 2022. május

b) A családsegítő szolgálat tevékenységével segítse elő, hogy a lakosság, illetve a fiatalok bejelentést, észrevételt, figyelemfelhívást tegyenek a közbiztonsági szervek felé, szükséges a társas és mentális segítségnyújtás az alkoholizmus és más tudatmódosító szerek elleni küzdelem során.

Közreműködő: Sároboárdi Rendőrkapitányág vezetője,

Kistérségi Humán Szolgáltató Központ igazgatója

Határidő: folyamatos

c) Javasoljuk a köznevelési intézmények pedagógiai, nevelési programjaiba lehetőség szerint beépíteni a bűnmegelőzési program elemeit. (felzárkóztatás, tanórán kívüli programok szervezése, a közlekedés-biztonság, a környezeti-és természeti értékek megbecsülése, stb.).

Felelős: Sároboárd Város Önkormányzatának Képviselőtestülete,

Közreműködő: Sároboárdi Rendőrkapitányág vezetője,

Intézményvezetők

Határidő: folyamatos

d) Az önkormányzat ösztönözze a sokszínű kulturális, sport, környezet-és természetvédelmi tevékenységeket, programok, rendezvények szervezését, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító tevékenységeket, segítse elő ifjúsági szervezetek, közösségek szervezését.

Felelős: Sároboárd Város Önkormányzatának Képviselőtestülete,

Határidő: folyamatos

5.7. Feladatok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében:

a) A családsegítő szolgálat tevékenységével segítse elő, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű rétegekhez tartozók, munkanélküliek vegyenek részt az

önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási programokban, civil szervezetek fórumain, vegyenek részt szabadidő hasznos eltöltésére irányuló és egyéb szervezett programokban, valamint az önkormányzati pályázatok keretében megvalósított programokban.

Felelős: Sárobgárd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete,

Polgármesteri Titkárság kabinetvezetője,

Közreműködő: Kistérségi Humán Szolgáltató Központ igazgatója

Határidő: folyamatos

b) Javasoljuk bűnmegelőzési napok, illetve környezetvédelmi napok tartását, Családi Egészségnapok, Tűzoltó versenyek, közlekedési versenyek megszervezését. Az óvodában valósuljon meg továbbra is a személyiségfejlesztésre és az érzelmi biztonság megteremtésére épülő integrált nevelés.

Közreműködő: Intézményvezetők,

városban működő polgárőrség vezetője,

Tűzoltóság vezetője

Határidő: folyamatos